

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: IX. kerület, Üllői-ut 1. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi.)
Telefon: Automata 878—73.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5.
Telefon: Automata 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:
MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:
SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt.
Egész évre 8 P, Félévre 4 P.
Negyedévre . . . . . 2 P.

Budapest, 1929.

X. évfolyam 28. szám.

Vasárnap, július 14.

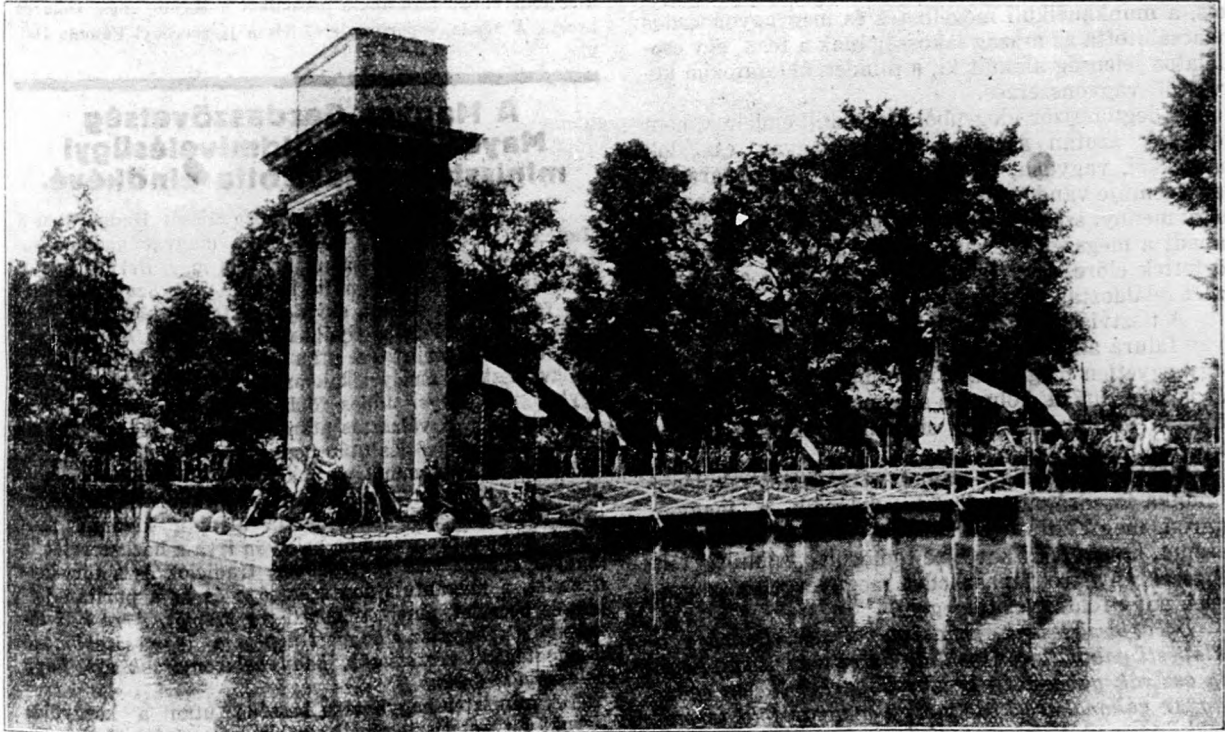
Digyázzon a falu népe!

Nem vagyunk barátja, de ellensége sem a gabonatözsdeknek. Barátja azért nem, mert messze letért eredeti hivatásának útjáról, amely a magyar termelő megvédése volna. Ellensége pedig azért nem, mert valamikor, a béke jobb napjaiban a gabonatözsde, az értékesítés emeltyűje volt. Ép ezért tárgyilagos igazsággal kijelentjük a magyar falu népének nevében, hogy nem nézhetjük tétlenül azokat az eseményeket, amelyek hosszú idő óta szerves összefüggésben vannak a magyar gabona áralakulásával.

Erősebben mondva a magyar gabonaárak letörésével. Ugy látszik, a magyar falu népének nemcsak a

külső, egyre jobban fenyegető amerikai buzafronton kell védekezni, hanem itthon is. Ez utóbbi az, amit mi nagyon fontosnak tartunk most, amikor a termék küszöbén lázasan figyeli a magyar föld népe a gabona áralakulását s azt, hogy hogyan fogják értékelni egy esztendő minden fáradságos munkáját, mert — egy újsághír szerint — egy bécsi cég budapesti segítségével kartelt teremtett, amelynek célja a magyar gabona árának letörése. Ha ez a hír igaz, mit jelentene?

A magyar falu teljes pusztulását, amelynek tönkrement milliói családján keresztül egy bécsi cég páncélszekrényei tennék el azt a hasznot, amelyhez csak

Bem tábornok síremléke Tarnowban.

Bem apónak szállóvárosában, Tarnowban, a képünkön látható díszes síremléket állította a hálás Lengyelország.

annyi közülük van, mint a hajdunak a harangöntéshez. A magyar földműves kizsákmányolását, koldusbotra jutott kizsákmányolását, mezőgazdasági munkások kenyerénelküliségét, éhezést, rongyos gyermekeket, elsodort falvakat; ahol megállana minden, talán még a termelési folyamat is.

Amikor az értékesítés nehézségei már-már legyűrrik a magyar falu népét, — mert a beözönlő amerikai versenytársral, talán már maga az egész európai mezőgazdaság is tehetetlen — akkor belső ellenségek támadnak a nemzet nehéz napjaiban, akik alattomos módon itt akarják az elpusztult magyar földműves tüzhelyek lángjánál megsütni a maguk pecsenyéjét.

Két fronton verekszik a magyar föld népe. A nehezebb azonban a belső, mert önvéreinkkel — akiknek a helye itt volna a sorainkban — kell megküzdenünk, akik idegen érdekek szolgálatába szegődve, akarják megkontrollálni a magyar gabonatermést.

S ez megtörténhetik ma, amikor rettenetes helyzetben van a falu népe. A termésnek alig van ára; még a termelési önköltséget sem fedezi; pénztelen mindenki a faluban, még a jobb módú gazdák is panaszkodnak, mert hitelgényeiket nem tudják sem eladásból sem kölcsönből fedezni. Bár Amerikában felfelé megy a gabona ára, nálunk még mindig a világarparitás alatt van másfél pengővel. A budapesti gabonatorzsda pedig áll, vár, sőt mi több, egyszerűen tudomást sem vesz erről.

Pedig a vidéken, már 16—18 pengős áráért is kínálják, mert kell a pénz és szorítja az időközben felszedett adósság a falu népét.

A régi időkben a tőzsde irányítója volt a magyar gazdasági életnek.

A világháború után, amikor a könnyű pénzszerzés, a munkanélküli megélhetés és megvagyonosodás odacsábította az ország lakosságának a felét, egy csodálatos jelenség alakult ki, a minden áldozatokon keresztüli vagyonyszerzés.

A legtöbbször idegenből idecsődült emberek, nem törődtek azután azzal, hogy a magyar családok házacskái, vagyona, értéke, anyjától örökölt arany-, ezüstműve vándorol kezükbe, nem törődtek azzal, hogy mennyi szenvedés, könny, titokban elsírt panasz tapadt a megszerzett vagyonhoz, hanem félőrülten törtettek előre. Egy Istent ismertek, csak a pénzt s ezért feláldozták mindent . . .

A tisztviselők, a földbirtokosok után most a magyar falura akarják vetni magukat ezek az emberek, hogy egyetlen megmaradt kincsünket, a magyar buzát is kifordítsák alólunk s a nemzet verejtékes munkájának milliárdjait egy sikerült spekulációval be-seperjék maguknak.

A föld népe pedig, — amely virradattól-vakulásig a munka izzadságában fürödve dolgozik a magyar ugaron, megfeszített izmokkal — nem az teszi el a hasznót, hanem, aki kartelbe tömörülve, színültig telt pénzszerzőkre támaszkodva megnyergeli a szervezetlen nagy földműves tömeget.

Újra leszögezzük, sohasem voltunk ellensége a budapesti gabonatorzsának, de ha ez a hír igaz, hogy egy osztrák gabonacég kezébe kaparintotta az egész magyar gabonakereskedelmet, a magyar föld termékének áron aluli megszerzésére, akkor elérkezett a cselekvés ideje.

Mert ez a magyar föld pusztulását jelentené.

Ez pedig nem lehet közömbös az illetékesek előtt sem, akiknek szigorúan örködniük kell, nehogy kár érje a nemzetet.

De figyelemmel kíséri ezt a játékot a magyar falu népe is, s ha kell, majd egy emberként száll sikra a föld termékeinek, kenyérének megvédésére. Jó lesz ezt megszívlelni azoknak, akik gazdasági téren, itthon is meg akarják fojtani ezt a nemzetet.

A kormányzó a debreceni dalosversenyen.

Debrecen városa Péter és Pál napján országosarányú dalosversenyt rendezett. A dalosverseny alkalmából, mintegy harmincezer ember kereste fel a hajdúvárost, hogy meghallgassa tízenkétezer magyar dalos színpadon igérkezett hatalmas hangversenyét. A dalosversenyre leutazott a kormányzó is, akit az állomáson ünnepélyesen fogadtak. A dalosverseny első számai a Csokonai-színház hatalmas dísztermében zajlottak le, amelyek után a kormányzó kíséretével együtt visszatért a fővárosba. A hangverseny megnyitója után az Angol királyné-nagyszállóban az Országos Dalosszövetség díszelőadást adott, este pedig a dalosok tiszteletére Debrecen utcáin virág- és kocsikóro volt. Vasárnap a dalosok Debrecen város szobrait és emlékműveit koszorúzták meg. Délután az Országos Dalosszövetség díszelőadást tartott, amely után a nagyterdei egyetemi sportpályán a résztvevő 202 dalárda tízenkétezer dalos közreműködésével monstrehangversenyt adott. A hangversenyt több ezer főnyi tömeg hallgatta és a rádió továbbította az ország minden részébe. A dalosverseny alkalmával a királydíjas csoportban első lett a Máv. gépgyári Acélhang Dalárda, második az Egri Dalkör. A kormányzó díját az egri dalárda nyerte. A második díjat a budapesti Elektromos Művek Dalköre nyerte. A vegyeskari csoportban az első helyet a szegedi Városi Dalárda, a másodikikat a Hajdúnánási Dalárda nyerte. A népdalcsoporthoz első lett a jászberényi Palotás Dalkör.

A Magyar Gazdaszövetség Mayer János földművelésügyi minisztert választotta elnökévé.

Péter-Pál napján tartotta közgyűlését Budapesten a Magyar Gazdaszövetség, amelyen a magyar gazdatársadalom színe-java teljes számban jelent meg. Bernát István felsőházi tag elnöki megnyitó beszéde után Szornjás Gusztáv, volt főispán szólott, aki Bernát István közéleti működését méltatta. Vantsó Gyula dr. alelnök és Ihrig Károly dr. főtitkár előterjesztése után a közgyűlés megtartotta az elnökválasztást, amely alkalommal a szövetség elnökévé egyhangúan Mayer János földművelésügyi minisztert választotta meg. A választás után küldöttség ment a miniszterért, aki az üdvözlés után hosszabb beszédet mondott.

— Ha programot várnak tőlem, — mondotta a miniszter — csak azt mondhatom, hogy változatlanul a Magyar Gazdaszövetség programja alapján kívánok működni. Ebbe a programba bele van írva a hazaszeretet, a magyar rögöz való ragaszkodás, tradíciók és a törvénytisztelet, a magántulajdon szentsége és az a puritán jellem és becsület, amely sohasem tűr szeplőt. Arra kell törekednünk, hogy az elhagyott népet a legmesszebbmenő támogatásban részesítsük, hogy bizonyítsuk azt, hogy vele együtt érzünk.

A miniszter nagyhatású beszéde után a közgyűlés Bernát Istvánt tiszteletbeli elnökké választotta meg.

**Gyűftünk új blveket és előfize-
töket a „Vasárnap” időborába.**

Zene helyett főbb ismerető előadást kér a falu népe a rádióban.

A detektoros készülékek előfizetése olcsóbb legyen, mint a főbb lámpásé. Ami elveszik a vámon, megtérül a réven.

Sokszor vádolják a magyar falu népét maradisággal, különösen pedig azzal, hogy a mai tudományos haladás nem érdekli. Még olyan hangokat is hallunk, amikor egyenesen minden jó kerékkötőjének nevezik.

Ezek az ítéletek felületesek, mert aki künn él a falvakban, az tudja, hogy népünk szeret tanulni is.

Azért írjuk, hogy tanulni is, mert bizony sok mesterséges akadályt, sok előítéletet kell legyőzni a falu vezetőinek, amíg népünket bele tudják vinni az olvasás mesterségébe.

A magyar falu népe bizalmatlan. Nem bizik, mert hiszen nagyon sokszor felültették.

A sok hangos ígérlet s jelszó vége mindig csak fizetés lett. Ezért van az, hogy ma már fél mindentől.

A magyar falu népe olyan, mint a kigyócsipte ember, aki már a gyiktól is fél.

Ez az igazság, tehát meg kellett mondanunk.

Azonban, hála Istennek, lassan, de biztosan haladunk előre azon az uton, amely a kulturát, a tudományos felvilágosítást elviszi a legkisebb faluba is, hogy falusi népünk otthon, a maga falujában találja meg mindazt, amit eddig a városokban keresett.

A falu nevelésének, felvilágosításának legkitünőbb eszköze a rádió. A magyar falu népe szereti is a rádiót. Már megbarátkozott vele. Ezt igazolja az a sok antenna, amelyet kifeszítve látunk sokszor még a legszegényebb házak felett is. Épp ezért hasznos ügyet szolgálunk, amikor e nagyszerű intézményünk vezetőségének figyelmét felhívjuk arra, hogy mit szeretne a falu népe a rádióban többször hallani. Leközlünk tehát egy levelet, mert célunk az, hogy a rádió még jobban teljesítse nagy feladatát a falusi tömegek nevelését, irányítását.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Mint egyszerű falusi kisgazdának van egy-két észrevételem a rádió előadásaira vonatkozólag. Felhozom azért, mert céloom tudatni a vezetőséggel, hogy magamfajta kisgazdák mit szeretnénk a rádióban hallgatni.

A rádióműsoroknak sok, nagyon sok a zeneszáma. Nem azért írom, hogy én nem szeretem a zenét hallgatni, de mostan már tulságba megy. Az egész heti műsor azt lehet mondani, csupa zeneszámokból van összeállítva.

A sok zeneközvetítés helyett bizony jobb volna, ha olyan műsort közvetítenének, amivel a népet oktatnák más oldalról is. Higgyék el, hogy sokszor örömmel hallgatnám a rádiót sok kisgazdatársammal együtt, de, mikor nézem az újságban a műsort, keserű gondolattal dobom vissza azt és a kagylókat. Hogyne, hiszen ez borzasztó. 9 órakor reggel gramofon-hangverseny, délelőtt trióhangverseny, 5 órakor szórakoztató zene. 7 órakor Opera-előadás, 10 órakor jazzband, vagy a honvédegyaloezred zenekarának hangversenye. És ez megy így tovább hétről-hétre, s ezek közben állg van valami, amit érdemes hallgatni. Ezek helyett tudományos vagy gazdasági előadásokat, híreket, politikai híreket, s ezekhez hasonlókat kérünk, ami mindenkit érdekel. Egy-egy szép szindarabot, vagy cigányzenét is szívesen végig hallgat az ember, de hogy minduntalan zenét hallgatni és minden este operaelőadást, ezért bizony egy falusi embernek nem érdemes rádiót üzemben tartani. És tudom jól, hogy azok, akik annyira hível az ilyen művészi zeneelőadásoknak, azoknak színdarabokban van az, hogy személyesen megjelenjenek ott, ahol az ilyen előadásokat tartják.

Másodszor pedig azt is figyelembe vehetjük, hogy a városi nép szórakozását nem detektoros készülék elégíti ki, hanem 3-4 lámpásos, amivel, ha nem tetszik neki a hazai műsor, válogathat, mert az összes európai állomásokat veheti.

Én mindezzel nem azt akarom kifejezni, hogy minduntalan tudományos vagy gazdasági előadást közvetítsenek, de legalább is módosítsák annyira, hogy a falusi nép is okulhasson belőle, hogy e csonka haza olyan férfiakat neveljen, akik igenis ahe-lyett, hogy egymást marják, cáfolják, megértéssel, kezét-kézbe

fogva törekedjenek azon az uton haladni, ami a boldogulás és a szebb magyar jövő felé vezet. Ilyen formában nagy és nemes szolgálatot végezne a rádió. Mert az egyedüli eszköz maga a rádió, aminek segítségével legjobban meglehetne nyerni a bizalmatlankodó falusi emberek bizalmát és így könnyűszerrel oda vonzaná a tudni és alkotni tudókhoz azokat az embereket is, akik nem törődve senkivel, semmivel, még csak újságot sem fognak a kezükbe mások, mintha erdőre vagy vásárra menet szalonnát vagy sonkát pakkolnak bele.

Azt mondják ezek, hogy még azért a rongyos papirosért is pénz adjanak, úgy sincs abban semmi igaz írva. Enged az a papiros írni az uraknak azt, amit akarnak.

Higgyék el uraim, hogy azokat, akik az ilyen embereket csak szóval is felvilágosítani igyekeznek, bolondnak tartják a azt vágják vissza, hogy ni, a bolond az urakat pártolja. De viszont a rádióra. Érthetetlen előttem, hogy miért olyan drága az előfizetése, vagyis mi ok vezet a rádió arra, hogy egy detektoros készülék után is annyi előfizetést szedjen, mint egy 3-4 lámpásos készülék után?

Ezt olyan lehetetlen állapotnak lehet venni, mint például, ha a szomszédoknak 60 hold földbirtoka után 400 pengő adót kell fizetni és nekem, a 10 holdom után is 400 pengőt. Nincs igazam? Ez olyan kézzel fogható igazságtalanság, amin változtatni muszáj. Hiszen ha például 50 fillér havli előfizetést szabnának meg egy detektoros készülék után, akkor bizonyára tisztesre emelkedne a falusi előfizetők száma és az államnak nem hogy kevesebb, hanem több bevétele lenne, mint ahogy van.

Ez az eljárás egyik olyan biztos módja lenne a falusi ember tudáskörének is a fokozására, s az egyetakarás hazafias szeretete végül összpontosítására, hogy pár év múlva az ország minden falujában meg volna a maga nagy eredménye. A sok zene helyett több ismerető előadást kér a falu népe a rádióban.

Hazafias tisztelettel
Molnár István, Nagypall.

Nemcsak közreadtuk a falu visszhangját a Vasárnapban, hanem felhívjuk a rádió vezetőségének figyelmét arra is, hogy az ősz folyamán szaporítsa a falut érdeklő eddigi nagyszerű előadásainak sorozatát, olyan emberek szájából, akik ismerik a falusi nép gondolatvilágát s annak megfelelőleg mondanivalójukat, úgy mondják el, hogy a nép meg is értse, tanuljon belőle, tudjuk azt is, hogy a város és falu kívánságainak összeegyeztetése nem oly könnyű dolog. De nagy örömmel tesszük ezt annál is inkább, mert célunk a magyar rádióon keresztül a falusi tömegek millióinak beleállítását a nemzeti élet vérkeringésébe. Mert ettől is reméljük a haza sorsának javulását.

A MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Budapest, V., Bálvány-utca 7. sz.

Engedélyez jelzálogkölcönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 45 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 100 angol font (mintegy 2700 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

Az Országos Gyermekvédő Liga üdülőtelepe a Bakonyban. Képünk az Országos Gyermekvédő Liga „Vass József” üdülőtelepét és erdéli iskoláját mutatja, amely Farkasgyepűn, a Bakony legszebb vidékén van.

Gazdaünnep Sokorópátkán.

A Felsődunántúli mezőgazdasági kamara mult vasárnap gazdanapot tartott Sokorópátkán. Az ünnepélyen részt vett sokorópátkai Szabó István volt miniszter vezetésével az egész környéki gazdaközönség. A Felsődunántúli mezőgazdasági kamara képviselőjében Somogyi Ferenc osztályvezető, Tóth Lajos és Szücs Albert szakelődök jelentek meg. A gazdanap istentisztelettel kezdődött, amely után gazdasági szakelődások következtek, majd pedig állatszámle és állatdíjazás volt. Az első díjat Bolgár Lőrinc hét éves Zsemle nevű tehene nyerte, a második díjat Prozingger Vendel Csipke nevű öt éves tehene, a harmadik díjat pedig Szabó András Jutka nevű hat éves tehene nyerte. Űszők közül az első díjat Fekete Antal husz hónapos Citrom nevű üszője nyerte, míg a második díjat Flascsik Vendel, tizennyolc hónapos Böske nevű üszője nyerte. Az állatdíjazás befejezése után a vendégek megtekintették a határ és vetésbírálatot tartottak. A vetésbírálathoz alkalmával első díjat Szabó Kálmán, a második díjat Pécsi István, a harmadik díjat Varga József, a negyedik díjat ifjú Bogárné István és az ötödik díjat Horváth Gyula gazda nyerte. A bírálathoz szerint a termésátlagok az előző esztendő termésének kétszeresére emelkedtek, a haladás elsősorban a község vezetőségének, főként pedig sokorópátkai Szabó István nyugalmozott miniszter, országgyűlési képviselő, érdemének tudható be.

Javult az ország termése.

A földművelésügyi minisztérium legutóbb kiadott hivatalos termésjelentése szerint az egész ország terméskilátása jóval kedvezőbben alakul, mint a múlt hónap közepén kiadott termésbecslés azt megállapította. A buza a kedvező időjárás folytán jól fejlődött, kalásza szép, fejlett és hosszú, szeme pedig telt.

Teljes érés felé közeledik, aratását már meg is kezdték. A tisztántul vármegyékben a fagykárosodás után megmaradt buzavetések ritkák és gazosok s kalászuk fejletlen. A buza szalmája a fagykár sújtotta vidékek és Békés vármegye kivételével erős és magas.

A gazdasági tudósítók és a gazdasági felügyelőségek jelenlegi becslése szerint országos átlagban k. holdanként 6.98 métermáza, 2.752.049 kat. hold területen tehát összesen mintegy 19.205.000 métermáza buzatermés várható.

Az ezidőszerint várható buzatermés mennyisége tehát kataszterholdanként 0.11 métermázasával s összesen mintegy 1.943.000 métermázasával többnek mutatkozik a két héttel ezelőtt várt termésmennyiségnél.

A mult évben a végleges adatok szerint 2.944.320 kataszterhold területen kataszterholdanként 9.17 métermáza, összesen pedig 27.001.211 métermáza buza termett.

A rozs kedvezően fejlődött és aratását lazább földek már megkezdték, egybeüttl pedig a vetés erősen sárgul és aratása néhány nap mulva ott is megindul. A kalászok hagyk és teltek, néhol azonban, főleg a fagykár sújtotta vidékeken ablakosak. Szemképződése általában jó. Szalmája elég magas.

A gazdasági tudósítók és a gazdasági felügyelőségek mostani becslése szerint országos átlagban k. holdanként 6.87 q vagyis 1.128.771 k holdon összesen 7.754.973 métermáza a folyó évi valószínű rozttermés mennyisége.

Az ezidőszerint remélhető rozstermés mennyisége tehát kát. holdanként 0.21 métermázasával, összesen pedig 221.556 métermázasával többnek mutatkozik a két héttel ezelőtt várt termésmennyiségnél.

A mult évben a végleges adatok szerint 1.144.955 kat. hold területen kát. holdanként 7.23 métermáza, összesen pedig 8.277.641 métermáza rozs termett.

Az őszi árpa aratását nagyobbára befejezték. Az eredmény általában közepes. A tavaszi árpa erőfőiben van, kezd sárgulni.

Országos átlagban kát. holdanként 7.66 métermáza, vagyis 797.626 katasztrális holdon összesen mintegy 6.114.000 métermáza árpatermés várható. A mult évben a végleges adatok szerint 723.057 kat. hold területen kát. holdanként 9.22 métermáza, összesen pedig 6.677.988 métermáza árpa termett.

A zabvetések a kedvező időjárás folytán általában erős fejlődésnek indultak. Színük egészséges, űde és zöld. Zászlóját kihányta, amely eléggé tömött.

Országos átlagban kataszterholdanként 7.11 métermáza, 504.892 kat. hold területen tehát összesen mintegy 3.590.000 métermáza zabtermés remélhető. A mult évben a végleges adatok szerint 460.886 kat. hold területen kát. holdanként 8.69 métermáza, összesen pedig 3.995.898 métermáza zab termett.

A kerti vetemények az eső következtében nagyott javultak és szépen fejlődnek. A koraiak már piacra kerültek. A paprika a szárazságot némileg megérezte, de az esős időjárás folytán meg-erősödött és virágzásnak indult. A koraiakat egyes helyeken már piacra hozták.

A rétek szénája jó termést adott s kevés kivétellel már behordták. Az esős időjárás további növést sokat javított s jó sarjtermés ígérkezik. A legelők sarjadása az esők következtében javult. A kijáró jószágoknak elégséges táplálékot nyujtanak.

A gyümölcsfák közül a kajszinbarack kevés hely kivételével gyenge termést ad. A cseresznyéből már csak késői fajták vannak piacon. A termés kevés és férges. A meggy gyenge termése piacra került. Az egyéb gyümölcs, ugymint az alma és körte terméskilátásai jó közepesek. Szilva kevés lesz. Általában sok a férges gyümölcs, mely nagyon hull. Dió alig lesz.

A tenyeri az utóbbi két hét esős időjárása következtében sokat javult, erőteljesen fejlődik s néhol már címerét hányja. Elvéve rovatkár miatt ritka. Kapálása és töltése nagyrészt befejeződött.

A burgonya az esős idő következtében javult és jól bokrosodik. Kapálása és töltése nagyrészt befejezve. A korai fajta már piacra került, a késői virágzik.

A szőlők állapota azországszerte bőséges esőzések következtében a vegetáció buja és behoza a visszamaradt fejlődést. A téli fagykártól szenvedett tőkék fejlődése satnya, sárguló lombzat mellett termést nem hoz. Majd minden borvidéken tekintélyes kárt okozott a jégverés. A peronoszpóra mindenhol fellépett és terjed, sok helyen, különösen a Dunántúl fűrtperonoszpóra is van a zártabb fekvéseken.

A terméskilátások általában csak közepesek, soproni, veszprémi és pécsi kerületekben közepesen aluli, sőt gyenge. A sok eső miatt a kötött talaju hegyi szőlőkben a munkák vontatva haladnak. Napibér nőknél 1.50—3 pengő, a férfiaknál 3—4 pengő között mozog.

A borforgalom igen lanyha, a termelőknél sok tétel vár elhelyezés, ugyszólván csak a helyi fogyasztásra történnek kisebb eladások. A borár fokonkint 3—4.5 fillér, míg fajboronkint vidékenkint 70—1.30 pengőt kérnek literenként.

33 év óta a világot uráló eredeti angol THE CHAMPION ROYAL STAR KERÉKPÁROKAT

havi 16 és 20 P részletre. Kerékpáralkatrészeket: lánc, pedál, nyeregket stb. nagyban! gyári árban. Külös pengőtől. LANG JAKAB és FIA kerékpárnyergeskedők. Budapest, VIII., József-körút 41. Árjegyzék 1000 képpel ingyen. Alapítva 1869.

A „Vasárnap” harmadik pályázatának eredménye.

Lapunk 24-ik számában képet közöltünk egy szarvasmarha metsző-fogazatról. A metszőfogak közül a négy középső már kiváltódott és teljesen ki volt fejlődve, a két-két szélső fog pedig még tejfog volt.

A pályázók legnagyobb része helyesen olvasta le a képről az egyes fogak minőségét s csak néhányan tévedtek abban, hogy a szélső fogakat is már kiváltott, állandó fogaknak ítélték.

A helyesen megállapított fogminőségekből az életkorra nem helyesen következtetett tizenkilenc pályázó. Közülük némelyek 8—9 évesnek, mások 4—5 évesnek hiszik azt a marhát, melynek állkapcsán a rajzolt fogak vannak.

Legnagyobb részük, nevezetesen 64 pályázó, nagyon helyesen: $2\frac{3}{4}$ —3 évesnek jelezték a kort. Ezen véleményüket arra alapították, hogy a szarvasmarhák legnagyobb része az első (fogó) fogpárt $1\frac{3}{4}$, a második (belső közép) fogpárt $2\frac{1}{2}$ éves korban váltja ki és e kiváltott fogak 2—3 hónap alatt nőnek ki teljes nagyságukban a foghusból. Aképen jelzett fogazatot tehát olyan szarvasmarha állkapcsán találjuk, mely $2\frac{3}{4}$ éves elmúlt, de még nincs több 3 évesnél, mert 3 év elteltével már a harmadik (külső közép) metszőfogpárnál is kellene a váltás némi jelének mutatkozni.

Nagyon helyesen jegyzi meg több pályázó, hogy a fo-

gak váltását az egyediség és a fajta is befolyásolja, a jó táplálás siettet, a vemhesség és betegség késlelteti, mely körülményeket élő állatoknál esetről-esetre figyelembe kell venni.

De különösen nagy tájékozottságról tett bizonyosságot 4 pályázó válasza, kik azt is megjegyezték, hogy a fajta fejlődési gyorsasága $\frac{1}{2}$ éves különbséget is okozhat a váltás időpontjában és a kérdésre így feleltek:

„Amennyiben az illető szarvasmarha gyorsabb fejlődésű, pl. pirostarka, akkor $2\frac{3}{4}$, amennyiben lassu fejlődésű, pl. magyar, akkor 3— $3\frac{1}{4}$ évesnek ítélem.”

A tíz jutalomkönyvet a megejtett sorsolás alapján a következők nyerték:

Tóth Benedek Sándor (Csanádapáca.)

Gonda Gyula (Vásároszentgál.)

Nemes Miklós (Taktaharkány.)

Varga Gyula (Vásároszentgál.)

Fördös János (Markotabödöge.)

Nyaka Lajos (Vásároszentgál.)

Léber Ambrus (Nagyvázsony.)

Klementis Zoltán (Erdőkürt.)

Peti János (Liszó.)

Berecz István (Kunágota.)

A jutalomkönyveket a nyertesek címére elküldöttük.

A selyemhernyótenyésztés.

Estendőök óta sok gondot okoz nemcsak a kormányzatnak, de az egész gazdasági életnek is a külkereskedelmi deficit (hiány). A múlt évnek például minden napján egymillió pengőt vittünk ki külföldre. A külkereskedelmi mérleg hiányainak csökkentésénél tehát minden törekvést oda kell irányítani, hogy egyrészt a behozatalt csökkentjük, másrészt, hogy azokat az árucikkeket, amelyeket itthon is előállíthatunk, minél fokozottabb mértékben termeljük és minél kevésbé szoruljunk azok beszerzésénél a külföldre.

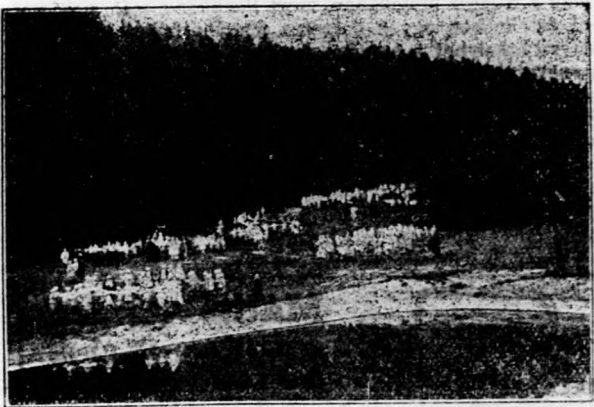
Ha megnézzük a múlt esztendő külkereskedelmi mérlegét, azt látjuk, hogy a selyemgyártáshoz szükséges gubókért harminc millió pengőt fizettünk ki a külföldnek. Pedig a selyemhernyótenyésztéssel nem jár különösebb munka, csupán egy kis gondosabb figyelmet igényel, viszont jövedelmezősége elég tekintélyes. A földművelésügyi minisztérium már évek óta arra törekszik, hogy a selyemhernyótenyésztést felkarolja és ingyen selyemhernyókat bocsát a gazdaközönség rendelkezésére utbaigazítással s látja el őket. A tenyésztés ugyancsak semmi költséggel sem jár, mert a közterületeken álló eperfák lombjai ingyen állanak a tenyésztők rendelkezésére.

A selyemhernyótenyésztésnek különösen most van fokozott jelentősége, amikor a téli fagykárak miatt több, mint százezerre tehető azoknak a száma, akik az idén el este az aratástól és fokozott gonddal tekintenek a tél elé. A minisztérium dicséretes törekvése azonban nem hozhat kellő eredményt ezen a téren, ha a gazdaközönség nem kapcsolódik teljes mértékben az ő munkájába. Szükségesnek tartjuk ezen a helyen megemlíteni a selyemhernyótenyésztés jövedelmezőségét is. Az egyik kápolnai (hevesmegegyei) gazda, akinek tizenhat hold földje is van, tavaly vállalkozott selyemhernyótenyésztésre. Ez volt az első kísérlete és néhány pengő híján 300 pengőt kapott az államnak beszolgáltatott selyemgubóiért. Számos ilyen példát sorolhatnánk még fel, amelyek mind azt bizonyítják, hogy a tenyésztéssel foglalkozni minden tekintetben kifizető dolog és csak elismerés illeti a földművelésügyi minisztériumot, amikor minden eszközt ingyen bocsát a gazdák rendelkezésére, hogy kedvet kapjanak a tenyésztéshez.

A selyemhernyótenyésztés eddigi elhanyagolásának

oka abban keresendő, hogy gazdáink nem fordítottak elég gondot az eperfák ültetésére. A háború alatt olaszföldön járt gazdák láthatták, hogy az olaszok nemcsak a külterületen álló eperfák lombjait használták fel a hernyók etetésére, hanem maguk is ültettek eperfákat és ennek köszönhető, hogy Olaszország ma 100 és 100 millió líra értékben szállít külföldre selymet, amiből természetesen szép haszna van az olasz gazdának is. A selyemhernyótenyésztésnél nincs kockázat, mert a gubókat az állam mindenkor és minden mennyiségben beváltja. Ha a magyar gazdák is méltányolják a földművelésügyi kormányzat önzetlen támogatását, akkor nemcsak önmagunknak biztosítanak jelentős jövedelmet, hanem elérhetjük azt is, hogy nem mi fizetünk egy évben 70 millió pengőt a külföldnek, hanem a külföld fizet nekünk.

Ugy értesülünk, hogy a minisztérium a közeljövőben ingyen eperfacemetéket is fog a gazdák rendelkezésére bocsátani abból a célból, hogy földjeiken elültessék és így fokozatosan kiterjeszhető legyen a selyemhernyótenyésztés.

Játszó gyermekek a Gyermekvédő Liga bakonyi üdültelepén. Képünkön a „Vass József” üdültelep és erdei iskola játszótere és uzodája látható.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A méz.

Irta: Kádár Lajos.

Isten jóvoltából lassankint eljutottunk egész évi munkásságunk tulajdonképpeni végcéljához: a pergetéshez s bárha ezt az esztendőt sem sorozhatjuk a jó mézelő évek közé, mindazonáltal itt is, ott is, csak megsurrannak a pergetők, hogy hazánkban a legtöbb hordást biztosító virágzás: az akácvirág elnyitásával számon kérjük méheinktől sáfárkodásuk eredményét. Itt is, ott is, meglikel egy-egy bődön mézzel, folyékony arannyal, mely az éhesnek tápszer, a betegnek orvosság, az ingyencnek csemege, a szegénynek istenáldás, a gazdagnak becses kincs.

Erről a drága kincsről, a magyar méhészek büszkeségéről, a mézről akarok most egyet-mást elmondani, hogy mindenki megismerje, megszeresse s megbecsülje azt. A méz olyan produktum, melyet emberi akarat és tudás vegyi uton, gyárilag előállítani nem képes, mert a különféle gyümölcsből, szirupból készült műméz csak vegyi panasz, minden más, csak nem méz, mert annak előállításához a méhek test, erő, hő és vegytani beavatkozása szükséges s viszont a méhek is tehetetlen kontárak volnának a természetszülte, napfény, harmat eső és hógondozta éghajlat- és időjárástermelte különféle virágfajták nektárai nélkül. A nektár azonban még nem méz, azzá csak a méhszervezet által kitermelt anyagoknak hozzáadása folytán lesz. A méz tehát a nagy természet vegytani laboratóriumából kikerülő olyan termék, melynek előállításában részt követel a természet mindhárom országa: az állat-, növény- és ásványország. Maga az Alkotó a vegyész, ki a kutató emberi elme előtt mindez ideig még megfejthetetlen anyagokból és arányszámok mellett állítja össze a világ ezen első vegyületét, mellyel szemben az ember tudatlanságának érzetében megszágyenülten áll meg.

A méz részletezett vegytani elemzésével nem akarok itt foglalkozni, mert a rendelkezésemre álló terület azt semmiképpen nem engedi meg, mindössze csak annyit jelzek, hogy a mézben szőlő- és nádcukor, gyümölcscukor, víz, illóolajok, különféle savak, festőanyagok, viasz- és virágporzemesek találhatók. A cukortartalmat invertálódik s így az emberi szervezet teljesen fel tudja használni, in- nen van nagy tápértéke és könnyen emészthetősége.

A méhek határtalan a nektárgyűjtési szenvedélye. Nekünk csak sok virágról, jó méhlegelőről kell gondoskodnunk, akkor megfelelő időjárás mellett nem lesz üres edény a méhész birtokában, mert ilyenkor a méh a szó valódi értelmében agyon dolgozza magát; felkutatnak minden virágkelyhet s annak parányi nektártartalmát az ugynevezett mézgyomorba szívják fel csöves nyelvükön keresztül, míg csak teljesen meg nem telik. Ennek megtörténte után nyilsebesen haza siet a méh, de utközben vegyíti a nektárt hangyasavval, különféle esszenciakkal, melyek a kellő beérlelt s felesleges víztartalmától elpárologtatott mézet örök időkre elálló anyaggá alakítják át, melyet a sok ezer esztendő gülkében, a Fáraók sírjában romlatlan állapotban találhatunk még ma is. A nektár-

képződés enyhén meleg, borultós, eső utáni szélcsendes, harmatos napokon a legjobb, legbővebb, amikor csak egy nap is hihetetlen mennyiséget képesek behordani fáradhatatlan szorgalmu munkáink.

A méz elszedésénél ne hamarkodjunk el a dolgot, vagyis mindaddig, míg a méz nem tökéletesen érett, ne szedjük ki a kaptárból, mert még helyett csak könnyen savanyodó értéktelen nektárt kapunk, amit mi sem használhatunk, eladásával pedig méhészetünk jó hírnevét tesszük tönkre. A méz kellő beérését a méhek azzal jelzik, hogy a mézzel töltött sejtet bepecsételni, befedekezni kezdik. Ilyenkor nyugodtan kipergethetjük a kereteket, mézünk már érett lesz.

Pergetéskor ne legyünk telhetetlenek, mert a mézkamra tartalma a miénk, a többi a méheké. Ha tehát kiszedjük is az összes meghordott és beérlelt keretet, nem pergetjük ki valamennyit, hanem a legjobban meghordottakat félretesszük a szükség napjaira, mi ha nem következnék be, a félretett méz bármikor is kipergethető. A pergetésről legközelebb fogok egyet-mást elmondani.

A diófáról.

Fája eleinte gyorsan növekszik, azután nagy, terebélyes koronát nevel. Egvetlen diófa dísz s nevezetessége lehet egy udvarnak, kertnek, ne mulasszuk el tehát ültetését ott, ahol elegendő helye lenne a kifejlődésére. Kedveli a kötöttebb, nyirkosabb jellegű talajt; magasan álló talajvizet azonban nem szereti. Ilyen helyen hajtásai őszel nem érnek be kellő mértékben s ezért azok tavaszig elfagynak. Ellensége, betegsége aránylag kevés van s a Szent Jánosnapi diófának még a tavaszi kései fagyok sem ártnak.

A diófát nyesen nem szabad, ha mégis valamely elmaradhatatlan ok miatt ágat kell róla levágni, ezt július hó elején végezzük. Szaporítása tavasszal magvetés útján történik.

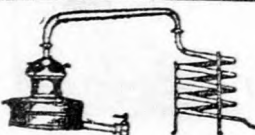
Nagyban való termesztésre a szállítást jól tűrő felpuhahéj fajtákat pl. a sebeshelyi- vagy nagybányai-féleségeket ültessük. Igen értékes termésével, szedésével, szállításával és eltartásával kevés baj és költség van. Szedés után jó a diót szódás vízben megmosni, napos helyen kitergetve megszáraztatni s azután eladásig, azaz késő őszig szellős helyen, padláson vékony rétegben eltartani.

A diót ételekben a legkülönbözőbb módon lehet felhasználni: a legfinomabb sütemény, torta, kalács, derelye dió által izletesebbé, táplálhatóbbá válik. Tápláló értéke igen nagy, mert összes magféleségünk között ez tartalmazza a legtöbb zsírt és fehérjét. Készítik kandirozva, cukorral vastagon bevonva féldió alakjában, továbbá érése előtt 1-2 héttel, mikor a mag vékony héja még könnyen lehúzható, cukorszörpbe befőzik. Ha a keményfa pálcika a kis, zöld dión, könnyen átszurható, úgy kb. június közepe táján, zöld héjjában átszurkált éretlen terméséből fekete, minden más befőtől elütő, édes befőtét készíthetünk belőle. Pálinka, likör készítésére is nagyban felhasználják. Éretlen terméséből az angolok ecettel, fűszerekkel készített „Ketchup” nevű húszesítő folyadékot készítenek, míg a törökök mustba mártott diós kolbászt készítenek s ezt „szutsuk” néven nagyban exportálják.

Fája fiatal korában 4 méter magasra feltisztítva, idős korában nagyon jól megfizetett rönkök szolgált. Szép mintázatú sötétbarna, kemény fáját a butorasztalos nagyon becsüli, mert fája nem reped, nem vetemedik s jól faragható. Ezért keresik a szobrászok is, a fegyvergyárosok pedig puskaagyak készítésére használják.

Célszerű az 1-2 éves csemetét átültetni, hogy ekkor a vastag tögyökerét elvághassuk. Így sok oldalgyökeret fejleszt s a későbbi átültetést minden további nélkül jól kibírja.

(H.)

Máthé András

vörösréz árugyár, UJPEST.

Gróf Károlyi-utca 17. szám.

Telefon: Ujpest 18.

Legmodernebb pálinkafűzőkészülékek raktára.
Kérjen árajánlatot - Nyugattól B villamossal.

Vetésbejárás a gyulai tanyákon.

Képünk a Péter-Pál napján tartott gyulai vetésbejáráson készült. A bizottság kalászbírálatot tart.

A kalászosok foszforsavtrágyázása.

Kalászosaink és általában a magjuk végett termesztett növényeink rendkívül hálásak a foszforsavas trágyák iránt (szuperfoszfát, Rhenániafoszfát, Thomassalak). Ez okból ezek alá a növények alá lehetőleg mindig kellene e trágyaszereket használni, kivéve, ha csak talajuk ebben a táplálékanyagban nem nagyon gazdag. Erről egyszerű szántóföldi kísérletezés alapján győződhetünk meg. Mivel azonban ritkán áll módunkban, hogy az összes magjuk végett termesztett növények alá foszforsavval trágyázzunk, ezért jó, ha tudjuk, hogy melyek azok a növények, melyeknek a trágyaszerezrel történő trágyázása a leginkább helyénvaló. A foszforsavval történő trágyázás iránt a leg-hálásabb növények a kalászosok, még pedig elsősorban az őszi kalászosok. Azonban az őszi kalászosok sem egyforma mértékben hálálják meg e trágyát, mert a rozsnek rendszerint nagyobb mértékben fokozható e trágyázással a termése, mint a búzának. A tavaszi kalászosok közül elsősorban a foszforsavot az árpa igényli és a zab csak másodsorban.

(V. Ö.)

Mi kell ahhoz, hogy a kis ember eredményesen tenyésztessen hussertést?

Irtta: Kenessey Béla.

A hussertések (yorkshire, berkshire) tenyésztéséhez nem kell még százholdas gazdának sem lenni, hogy az sikerüljön!

A hussertések között vannak olyan fajták is, mint amilyen a közep yorkshire, amely egyenesen arra van hivatva, hogy a kisember sertése legyen.

Ha valaki ennek tenyésztésével foglalkozni kíván, ajánlatos, ha lehetőleg pontosan esetelve gazdasági és pénzügyi viszonyait, felvilágosítással fordul a Hussertés-tenyésztők Országos Egyesületéhez (Budapest, IX., Köztelek-utca 8.), ahonnan kellő utbaigazítással szolgálnak minden kérdésre.

Mielőtt tovább mennénk, már most le kell szögeznünk azt a tényt, hogy a hussertés semmivel sem kényesebb a sertésbetegségekkel szemben, mint a mangalica. Jó erőben lévő, gondosan nevelt és tisztán tartott állat egész életében megvédelmezhető, mindenféle baj ellen.

Legfontosabb kérdés a takarmányozás kérdése.

A hussertések tartásánál nagy jelentősége van a zöld hereféléknek (lucerna, lóhere, baltacimnak): az árpá-

nak, a lefőlözött tejnek és burgonyának. A zöldtakarmányokat legelelve, esetleg virágzásuk előtt kaszálni etetjük; az árpát csakis darálva adjuk; a tejjel az abrakot keverjük el, azonfelül itatjuk is. A burgonyát mindenkor párolva, vagy szétfőzve és összetörve etetjük.

Másodrendű takarmányok a tengeri, dara és a drága külföldi fehérjedus takarmányok (hús-, vér- és halliszt), pillangósok, proteindús magvai: borsó, bab, lóbab, szója-száraz élesztő.

Szükség takarmányok lehetnek: zab, buza, olajpogácsa, repceirok, szeszgyári moslék, répa, általában véve, mindazok a takarmányfélések, amelyeknek nemcsak alacsony fehérjetartalmuk van, hanem, amelyek élettani hatásukat illetőleg sem megfelelők.

A legfontosabb takarmányok mennyisége szabja meg mindenkor a tartandó hussertések számát és a hizlalásnál követendő eljárást! Ha az elsőrendű takarmányok csak nehézséggel szerezhetők be, jobban mondva, ha nem termeljük, hanem venni kell őket, úgy jelentőségük másodrangú. Ilyen esetben hussertéssel foglalkozni nem gazdaságos.

A takarmányozás után a piac igényeit kell latolgatnunk. A budapesti piac 60—90 kg. darabonkénti élsúly közötti hussertéseket keresi.

Nagy ünnepek előtt négy héttel kisebb súlyúak is elkelnek. Bécsbe a 110 kilogrammon felüli sertések vihetők ki. A piac igényünk figyelembevételével kell megválasztanunk a tenyésztendő sertés fajtáját. A kisebb súlyúak a közép, a nagyobbak a nagy yorkshire tenyésztését kell szorgalmazni.

A közép yorkshire könnyebben istállózható, mint a nagy. Nagy, szellős (nem huzatos), világos pajtában tartjuk az állatokat. A nyirkos, sötét, nehezen szellőztethető, cement, téglá, föld ólak alkalmatlanok. A sertés épp úgy, mint minden élő lény, megkívánja a friss, szabad levegőt, napfényt. A dermesztő télben való kihajtás éppoly természetellenes, mint a melegházi növények módjára való tartás.

Végül hiába minden takarmány, piac, fajta, ól, előbbre nem megyünk soha, ha az állatokat kellő szeretettel nem gondozzuk. A jó bánásmód féltakarmánnyal ér fel!

Ezek lennének tehát röviden az eredményes hussertés-tenyésztés feltételei.

Apró jó tanácsok.

A gyümölcs élénk színét a napfénytől kapja. Egyes téli almák, pl. a Calvilok akkor becsesek a piacon, ha halvány színűek, miért is ezeket a kifejlődés után, de még a héj színeződése előtt egyenként papírzacskókba csomagolják.

BÁRMIVEL PERMETEZÜNK SULFAROLT MINDIG KEVERJÜNK A PERMETLÉBE

Sulfarol

KOLLOID KÉN-PERMET SZŐLŐBEN ÉS GYÜMÖLCSÖSBEN A BŐ SZÜRET BIZTOSÍTÉKA + CHINOIN-UJPEST.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Cseh kémek fogtak el a hatóságok Hidasnémetin.

Június hó 28-án este a magyar hatóságok a hidasnémeti cseh-magyar határállomáson letartóztatták Pecha Vince cseh vasuti alkalmazottát. Pecha több éve teljesít szolgálatot a határállomáson és hosszabb ideje kémkedett a cseh katonai iroda számára. A letartóztatás után a csehek július 2-án délben megszakították a vasuti forgalmat Magyarországgal. A cseh hivatalos jelentés szerint mindez azért történt, mert a magyar hatóságok *indokolatlanul* elhurcoltak egy szolgálatot teljesítő vasuti alkalmazottat. *A magyar hatóságok hosszabb idő óta figyelték Pechát és június 28-án, amikor egy katonai adatokat tartalmazó iratot akart átsempészni a magyar határon, letartóztatták.* Pecha a letartóztatás után maga is beismerte, hogy a csehek számára már hosszabb idő óta kémkedik. A cseh lapok egy része műfelháborodással állapítja meg, hogy a magyar hatóságok részéről sérelem érte a cseh államot. A komolyabb cseh újságok azonban maguk is beismerik, hogy a magyar hatóságok teljesen szabályszerűen jártak el, amikor a kémkedő Pechát letartóztatták. A budapesti cseh követ Pecha letartóztatása után meglátogatta Walkó Lajos külügyminisztert és tiltakozott a kém letartóztatása miatt. Walkó Lajos a cseh követnek azt a választ adta, hogy Pechát kémkedésen tettenérték s így természetesen, le kellett a hatóságnak tartóztatni. Az egész magyar közvélemény figyelemmel várja, hogy mikor jut jobb belátásra a cseh kormány és mikor nyitja meg újból az egyik legfontosabb határállomást a vasuti forgalom számára.

Góg Péter gyulagyürkehelyi kiscgazda udvara.

A Péter-Pál napi vetésbejárás alkalmával készült képünkön Góg Péter gyulagyürkehelyi kiscgazda mintaszerű udvara látható.

Hogy a viharok, szelek a gyümölcsöt le ne verjék a fáról, jó lesz az ágakat körben egymáshoz kötni, kipányvázni. Erősen szeles vidéken ültessünk alacsony törzsű fákat, vagy az uralkodó szél irányában sűrű ákácossal védjük meg gyümölcsösünket a szél okozta gyümöleshullástól!

Koránérő és erősen fejlett (hizlalt) szőlőfürtöket nyerhetünk gyűrűzéssel, azaz úgy, ha a szőlőfürt alatt 2—3 centiméterre a hajtás háncsrészét 1 centiméter széles gyűrű formájában leválasztjuk a fásrészekekről. A gyűrűzést akkor kell végezni, mikor már a háncsrész leválasztható a fásrésztől, de még a hajtás nem túlságosan fás.

Ha már megérett a hagyma, szedjük föl, különben esős időben hajtásnak indul s így már rosszul telel. A felszedett hagymát szellős helyen szárítsuk meg és vékony rétegben tegyük a padlásra. Erős fagyok esetén takarjuk le itt szalmatakaróval, hogy meg ne fagyjon. Nedves pincében elrothad a hagyma. A dughagymát kisebb zsákokban, vagy zsákban elterítve legjobb eltartani. Romlásra leginkább az olyan hagyma hajlandó, mely tultrágyázott vagy erősen öntözött talajban fejlődött.

Ha már a jácint, a tulipán és hasonló hagymás virágok elvirágoztak, leveleik leszáradtak, akkor a hagymákat szedjük föl és tartsuk száraz helyen. A tövükben képződött apró fiókahagymákat óvatosan törjük le és dugdoszuk le félarasznyi távolságban egymástól egy jó trágyaerőben levő ágyásba. A következő esztendőben nagyobb távolságra átültetjük őket. Így kezelve a harmadik évben már virágoznak.

A málna kéteves, kitermett és elszáradt vesszőit ősszel vagy tavasz elején vágjuk ki, a tövek körül ősszel a talajt ásunk föl és 2—3 évenként trágyázzuk meg. Csak az így gondozott málna-telep hoz nagy és izletes gyümölcsöket.

A paradicsom érését úgy siettetjük, ha a hónaljajtásokat kimetszük. Így a növény tápereje a gyümölcsbe áramlik s ezt növeli. A hajtások kimetszése következtében a napfény is jobban behatolhat s így közvetlen éri a gyümölcsöt. A fattyuhajtások tövén levő leveleket azonban ne tépjük le, mert ezek készíti a növény a cukrot. A növény tetején akadályozzuk meg a virágzást, míhelyt a töben elég gyümölcs van, mert különben ez utóbbiak se fognak beérni. Ennek érdekében a felső hajtásokat vágjuk vissza.

A kapavél öntöz a gazda; ezért annál gyakrabban kapáljuk a tengerit, répát, burgonyát, minél ritkábban kapunk esőt. Ki ebben tamáskodik, kapálja földjének felét gyakran, másik felét ritkán; bámolni fog a különbségen!

A köles vethető tarlóba is és ha némi esőt kap, jó termést ad. Mivel szalmája a legjobb az összes gabonafélék közt, a szemtermelés mellett ezután is figyelemreméltó hasznót hajt. Legjobb a legkorábbi tarlóba vetni, mert így lesz elegendő tenyészideje.

Rozsférgék ellen legjobb a csikókat Gastin-nevű gyógyszerrel kezelni. Három-négy napi kezelés után a rozsférgék a bélsárral tömegesen távoznak az állatokból. A kurát tanácsos 2—3 hét múlva megismételni.

Juliusi adónaptár.

Az 1920. év harmadik évnegyedére járó *egyenest* állami adók július 1-én esedékessé váltak és azokat az évnegyed közepéig, vagyis augusztus 15-ig kell befizetni. Ameddig a folyó évi adó-kivetés meg nem történik, addig az adókat a megelőző évi kivétel szerint kell fizetni.

Az *alkalmazottak kereseti adóját* a júniusi fizetések után, valamint ez után az adó után járó *rokkantellátási adót* a két példányban kiállítandó illetményjegyzék alapján július 15-én kell befizetni.

Ha az *általános forgalmi adóátalány* összege 48 pengőnél nem több, az általányrészleteket naponként kell bélyegben leróni. Ha pedig az általány összege 48 pengőnél több, de 240 pengőt meg nem halad, az általányrészleteket július 5, 10, 20, 25 és 31-én kell bélyegben leróni.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Gazdaggyűlés Kápolnán. Kápolna gazdaközönsége múlt vasárnap népies értekezletet tartott, amelyen a környékbeli falvak kiküldöttei is megjelentek. A gyűlés a kiscgazdatársadalom súlyos kérdéseivel, az értékesítéssel foglalkozott. A Faluszövetséget *Szekerés László dr.* főtitkár képviselte. *Poppal Albert* főjegyző után *Szekerés László dr.* tartott hosszabb előadást a mezőgazdaság hátrányos helyzetéről a kereskedelemmel szemben. *Krisztián Imre* országgyűlési képviselő a szövetkezetek fontosságát hangsúlyozta. Az előadásokhoz *Sami Jakab* és *Farkas István* tófalusi bíró szóltak hozzá, sürgetve a mezőgazdaság és a falu népének érdekelt vezető intézkedéseket megtételét. A gyűlés határozatilag kimondotta, hogy a Faluszövetségen keresztül felir az illetékesekhez a falusi kiscgazdatársadalom gazdasági megsegítése tárgyában.

KÖMŰVESEK ÉS ÁCSOK FIGYELMÉBE!

Államérvényes kömüves és ácsmesteri vizsgákra biztos sikerrel felelősség mellett készítünk elő már 25 óta fennálló magániskolánkban.

DR. SOPRONI GÉZA ÉS FERENC

Telefon: József 408-98. Budapest, Tüzoltó-utca 45. szám
Erdeklődni lehet bármikor. Van külön esti tanfolyam is.

Serényi Béla gróf szobra Putnokon.

Serényi Béla gróf, volt földmívelésügyi miniszternek szobrot emelt Putnok község. Képünkön a leleplezett szobor látható.

Schandl Károly képviselői beszámolója. Schandl Károly dr. nyugalmazott államtitkár, országgyűlési képviselő az elmúlt ünnepek alkalmából körutat végzett, amikor is Somlósárhelyen, Tüskeváron, Borszöröcskőn és Somlójenőn tartott beszámolót. A beszámolókon az általános belpolitikai helyzetről az őszi, megyei választásokról és a parlament évi munkásságáról tájékoztatta választóit. A nagy számban összegyűlt választók lelkes ünneplésben részesítették a kerület közszeretében álló képviselőjét.

Meghalt Walter Gyula esztergomi nagyprépost. Walter Gyula dr. ozorói választott püspök, esztergomi nagyprépost, a hercegprímás általános helytartója, mult vasárnap reggel 6 óra-kor hosszas szenvedés után Esztergomban elhunyt. Az ősz püspök 1855-ben született Selmechányán és mint fiatal pap került a primási udvarba, ahol Vaszary Kolos hercegprímás 1894-ben érseki irodaigazgatóvá nevezte ki. 1908-ban ozorói választott püspökké nevezte ki a király, 1921-ben pedig az esztergomi főkáptalan nagyprépostja lett. Wlassics Gyula báró, a felsőház elnöke, Walter Gyula halála alkalmából megleghangú részvét-levéletet intézett az esztergomi székeskáptalanhoz és a temetésén a felsőház, amelynek az elhunyt püspök tagja volt, küldöttséggel képviseltette magát. Az elhunyt püspököt kedden reggel temette el fényes segédlettel Serédi Jusztinián dr. bíboros hercegprímás.

Hősi emlékmű leleplezés Simontornyán és Felsőgalán. Simontornya község mult szombaton leleplezte le a háboruban elesett hőseink emléksobrát. A szoborleleplezésen József királyi herceg mondta az ünnepi beszédet. Vasárnap Felsőgalla községben volt hősiemlékszobor leleplezés, amelyen József királyi herceg is megjelent és babérkoszorút helyezett el az elesett hősek szobrára. Az emlékmű leleplezése után a felsőgallai kultúrházban díszebéd volt, amelyen Kocsán Károly országgyűlési képviselő köszöntötte fe a királyi herceget.

Svédország visszatelepíti az évszázadokkal ezelőtt Oroszországba vándorolt földmivesséket. Kétszázhatvan esztendővel ezelőtt Svédországból mintegy ezer főnyi földmivessésközpont vándorolt ki Oroszországba, hogy ott mezélhetést keressen. A svédek előbb Esztország partjainál telepedtek le, de később a cár parancsára a Fekete-tenger mellékre települtek. A svéd földmivességek virágzó gyarmattelepét létesítettek az orosz néptenger közepén és kétszázhatvan éven keresztül megőrizték nemzetit és faji sajátosságukat. Most beadvánnyal fordultak a svéd kormányhoz és kérték, hogy tegye lehetővé visszatérésüket. A svéd kormány készséggel teljesítette a telepesek kérését, úgy, hogy július hónap közepén a kivándorlók ívadékai már hajóra szállnak és Oláhországon és Magyarországon keresztül térnek vissza hazájukba.

Leleplezték Návay Lajos emléktábláját. Mult szerdán leleplezték le Kiskunfélegyházán országos ünnepség között Návay Lajos volt képviselőházi elnök emlékművét. Návay Lajost 1919 április hó 27-én a Lenin-fiúk elhurcolták földéaki kastélyából és két nappal később, unokaöccsével, Návay Ivánnal és Kiss Béla földbirtokossal együtt kínzások között agyonlőtték. A szörnyű gaztett helyén Csanád és Torontál vármegye, közönsége emlékművet emelt. Az emlékmű leleplezésénél a nagyszámu vármegyei közönségen kívül több képviselő és felsőházi tag is megjelent, akik koszorút helyeztek el a vértanu halált, halt házelnök emlékművén.

Hamis egypengősöket akartak gyártani Aradon. Az aradi ügyészség a napokban letartóztatta Gandl Jakab lókupecet és Carpatiu Slatin oláh munkást, akik két gazdálkodótól azzal a megbizatással vettek át egy nagyobb összeget, hogy azt a magyar egypengősök hamisítására használják fel. A lókupec és a munkás a pénz átvétele után eltűnt. A rendőrség a gazdák feljelentése alapján elfogta a két pénzhamisítót. A lókupec kosarában pénzhamisításhoz szükséges gépkatrészeket találtak.

A reggeli felkelés

szabja meg az ember egész napi munkájának az irányát. Aki jókedvtűen, frissen ébred és testének megadja a kellő egészségápolást, az jó munkát fog végezni. Egy fél pohár vízbe csepegtetett egynegyed kanálnyi valódi

Diana sóborszesz

reggelenként kitűnő üdítő és fertőtlenítő szájvizet ad. Öblögesse ezzel száját és torkát s akkor sohasem lesz rossz szájíze, vagy kellemetlen szájszaga; megelőzi fogainak korai romlását és hatásosan védekezik a fertőző torokgyulladások ellen. A fogak tisztítására elegendő, ha fogkeféjét sóborszeszes vízbe mártja és a fogait ezzel bedörzsöli.

A putnoki ünnep.

Június 29-én leplezték le Putnokon Serényi Béla gróf szobrát és az elesett hősök emlékművét. Képviseletben a megjelent előkelőségek, köztük József Ferenc kir. herceg és Herrmann Miksa kereskedelemügyi miniszter láthatók.

Magyarok győztek az angol atlétikai bajnokságon. Mult héten tartották Londonban az angol atlétikai bajnokságot, amelyen Szepes Béla, Késmárky Kornél és Darányi József magyar versenyzők három bajnokságot nyertek. Diszkoszdobásban a magyarok második helyre kerültek és a 400 yardos síkfutásban is Magyarország nyerte el a második díjat.

Vetésbejárás a gyulai tanyákon. Gyula város tanyavidékének olvasókörrel a Faluszövetség támogatásával minden évben, Péter-Pál apostol napján, vetésbejárást rendeznek, amelyen a legkiválóbb buzavetéseket és a legjobban gazdálkodó gazdákat kitüntetésben részesítik. Az idei vetésbejárás a városházán tartott gyűléssel kezdődött, amelyen a négy tanyarész bírálóbizottságai alakultak meg. A vetésbejárás részt vettek: Radnóti István, a Faluszövetség titkára, Benedek Pál békéscsabai földmivesséiskolai igazgató, Reichardt Béla vármegyei gazdasági felügyelő, vitéz Molnár Mihály kamarai kiküldött, Haász Márton városi intéző, Konrad Jenő tanító, Góg János gazda, Góg András földbirtokos, Illich Mihály, Csomós Péter, Benkő István és Rácz Péter kispasztorok. A bizottságok Szeregháza, Farkashalom, Józsefbenedek, Szentbenedek, Szabadka-pusztá, Gyürkehely és Bizczere tanyarészeket járták végig. A vetésbejárás a késő esti órákban ért véget, amikor is a gyulai körkörös Faluszövetségi Népházban a tanyai gazdák nagy érdeklődése mellett történt a vetésbejárás eredményének kihirdetése. Varga Gyula polgármester bevezető beszéde után szótartották a díjakat, Radnóti István a vetésbejárások jelentőségét méltatta, Benedek Pál igazgató, a vetésbejárás eredményeiről és a tapasztalt gazdálkodásbeli hiányokról beszélt. Góg András gazdálkodó ismertette a gazdák mai nehéz helyzetét és azt a küzdelmet, amelyben ma különösen a tanyák népe vergődik. A díjkiosztást a Népházban közös vacsora követte.

Szombathelyen lezuhant egy iskolarepülőgép. Mult pénteken a szombathelyi repülőiskola növendékei késő délután repülési gyakorlatokat végeztek. Az egyik gép mintegy ötszáz méter magasságban megbillent és lángba borulva lezuhant. A gép pilótája, Csaszniák Endre és a benne ülő szerelő, Ille Lajos szörnyen halt. Valószínűleg tartják, hogy motorrobbanás következtében állott elő a szerencsétlenség. A vizsgálatot megindították a szerencsétlenség okának kiderítésére.

Autóhaleset érte Esterházy Alice hercegnőt. Sulyos autószerencsétlenség érte mult pénteken Esterházy Bernadette hercegnő autóját. A kocsi a hercegnő vezette, mellette ült a soffőr, míg a kocsis belsejében Esterházy Alice hercegnő foglalt helyet társalkodójával. Egy éles fordulónál az autó egy kőrakásnak roham, a bent ülők kizuhantak. Esterházy Alice hercegnő sulyos koponyatörést szenvedett, karja is több helyen eltört, úgy, hogy valószínűleg le kell vágni az egyik karját. A szerencsétlenséget Esterházy Bernadette hercegnő gyakorlatlansága idézte elő.

Tavaszi hervadás.

A dombocska zöld lábánál
Egy kis virágocska áll,
S bimbó-fővel ott szerényen
Szép mosolygó tavaszt várt.

De nem bírta soká várni
A nap csalfa sugarát,
S megadással felnyitotta
Féltra őrzött bimbóját.

Csak egy napig örült, vidult
A nap sehmex, szép csókján,
S merengett a légy szellőnek
Vágygerjesztő dallamán.

S szeszélyes, hűvös éjjel
Dér suhant a szép tájra,
Mely dermesztő csókot hintett
A korán nyílt virágra . . .

Jött a tavasz lengve-ringva,
Szellő légy dalt oryondált,
S egy százszerőp a domb alján
Hervadásán sirdogált . . .

TÓTH B. Sándor (Zalasabár).

Hatszáznyolcvan családi házat épít a Társadalom Biztosító Intézet. A kormány tagjai mult pénteken minisztertanácsot tartottak, amely Vass József dr. népjóléti miniszter javaslatára hozzájárultak a Társadalom Biztosító Intézetnek családi ház építési akciójához. A Társadalom Biztosító Intézet, Albertfalván, Budapest közelében, rövidesen megkezdí a házépitkezéseket és 680 kis családi házat épít, amelyet a Társadalom Biztosító Intézet tagjai vehetnek igénybe. November végén már 310 ilyen kis családi ház beköltözhető. A házbért alacsonyabban állapítják meg és a Társadalom Biztosító Intézet gondoskodik arról, hogy csekély részletfizetés ellenében a bérlő harmincöt év alatt részletfizetés ellenében megvásárolhatja a lakóházát.

Francia újságírók Magyarországon. Az idegenforgalmi tanács meghívására francia újságírók jöttek Magyarországra, hogy megismerjék a magyar vidék és a főváros gazdasági életét és szépségeit. Budapest megtekintése után a vendégek ellátogattak Mezőkövesdre, majd az esztergomi nevezetességeket tekintették meg. Egy heti tartózkodás után a francia vendégek visszautaztak hazájukba.

Közel kétszáz szövetkezet működik a fővárosban. A fővárosi statisztikai hivatal kiadásában érdekes könyv jelent meg a napokban Ihrig Károly egyetemi magántanár tollából, melynek címe: Budapest Szövetkezetei 1926-ban. A tanulmány adatai szerint Budapesten 1926 év végén 17 fogyasztási, 32 hitel, 26 iparos, 41 beszerző és értékesítő, 50 lakás és otthon, 20 munkástermelő és 10 kereskedői szövetkezet működött. Összesen tehát 196 különféle szövetkezet. A szövetkezetek taglétszáma 250.000 körül mozog. 1926-ban a fővárosi szövetkezetek több, mint hatvan millió pengő forgalmat bonyolítottak le.

Ismét bebörtönöztek a csehek két magyar fiatalembert. A brünni legfelsőbb cseh bíróság a napokban elítélte Schüpfe Zoltán, löcsei mérnököt és Sonner Bernát dr. iglói orvost azért, mert mind ketten egyetemi tanulmányaik alatt Budapesten az egyik bajtársi egyesület tagjai voltak. A csehek a két fiatalembert 15 hónapi börtönbüntetésre ítélték.

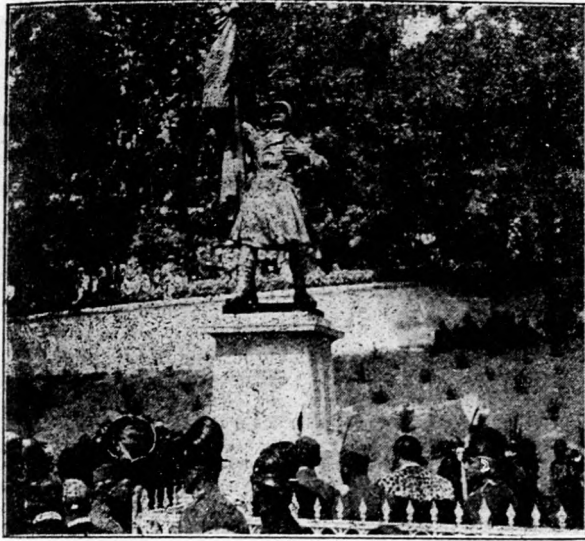
128% szappanfőző lúgkővet,

GERSTL-féle szinszappant 5 kgr. postacsomagban szállítok, lúgkő csom. P 4.50, szinszappan 5 kgr. P 6.—

Lúgkővet kizárólag szappanfőzéshez szállítok, hozzá a hatóság engedélyt megszerzem. Pontos cím közlését kérem.

GERSTL szappangyár

Lerakata: Budapest, VII., Dob-utca 43. szám.

A putnoki hősiemlék.

Putnok hősi halált halt fiainak emléksobrot emelt. A szobor Kisfaludi-Strobl Zsigmond szobrászművész alkotása.

A kormánytól kérnek segítséget a szentesi gazdák. A szentesi gazdatársadalom múlt vasárnap népes gyűlést tartott, amelyen *Négyesy Imre* polgármester, *Cicatricis Lajos* felsőházi tag, *Kuna P. András*, *Szedes Ferenc* és *Csizmadia András* országgyűlési képviselők beszéde után *Patáky Imre* határozati javaslatot terjesztett elő, amelyben a gazdák a kormánytól kérnek segítséget a mezőgazdasági válság megoldásához. A gyűlés a javaslatnak a földművelésügyi miniszter elé való terjesztéséhez felkérte *Farkas Béla dr.* főispánt.

Patkányok, egerek, mezei egerek tökéletes kiirtására legjobban ajánlható a „Rational” irtószer, mely fertőzőbetegséget plántál az illető állatfaj közé és nemcsak azon állatot pusztítja el, mely közvetlen evett belőle, de a vele érintkezőket is gyökeresen kiirtja, anélkül, hogy más hasznos háziállatra, avagy az emberre veszedelmes volna. Igy bármely ételmiszer mellett szabadon alkalmazható. Ugyanezen csepp előállít sváb-, ruszn-, esztány-, hangya- stb. rovarirtószereket is, mely irtószer csak egyszerű klorakással néhány nap alatt tökéletesen kiirtja eme kellemetlen férgeket. Napiárban utánvétellel szállítja: Rational Laboratórium, Budapest, Murányi-utca 36.

ARZOLA „45”
OLCSÓBB
MINT MINDEN MÁS
ARZÉN PERMETEZŐSZER.

45% ARZÉN HATÓANYAG

45% ARZÉN HATÓANYAG

**SZŐLŐBEN: MEGÖLI A MOLYI
GYÜMÖLCSÖBEN:
MEGÖLI MINDEN RÁGÓ FÉRGET
LÓHERÉBEN: LUCERNÁBAN:
ÁPIÓN BOGÁR, BÖDE STB. ELLEN
NAGY TERMÉS FOKOZÁS-
CHINOIN • UJPEST**

TANÁCSADÓ

Kérdés: Géplakatos akarok lenni, hová forduljak, hogy inasnak fölvegyenek? (Ifj. H. B., Vilonya.) — **Felelet:** Azt ajánljuk, hogy inaséval még ne jöjjön fel a fővárosba, hanem valamelyik vidéki üzemben tanulja ki a szakmát és csak, mint segéd jöjjön el tanulni és világot látni a fővárosban. Irjon az alább felsorolt lakatoscégekhez és érdeklődjék felvétele iránt: Friedrich Gépgyár Mátyásföld, Jablonszky János és fia, VII., Elemér-utca 12, Munkácsy Gyula VI., Rózsa-utca 39, Kajtár Lajos IX., Lillom-utca 26, Nagy Gyula VIII., Körös-utca 10, Tarr Béla VI., Sziv-utca 33, Németh János II., Bécsi-utca 49. sz., Berkes Kálmán és fia VIII., Hunyadi-utca 4. szám.

Kérdés: 1. Ha rejtvényt vagy megfejtést akarok a „Vasárnap”-nak beküldeni, hová címezzem a levelet, a szerkesztőséghez vagy pedig a kiadóhivatalhoz? 2. Küldhetem-e egy levélpapíron a megfejtést és az új rejtvényt? (P. T., Csanádapáca.) — **Felelet:** Levelet a szerkesztőséghez címezzé, amely Budapesten, IX. kerület, Üllői-ut 1. szám alatt van. 2. Küldheti egy levélpapíron.

Kérdés: 1. Hol lehet beoltatni a kutyát veszettség ellen. 2. Szabad-e a fekete rigónak felválni a nyelvért? (H. J., Hatvan.) — **Felelet:** 1. A kutyát veszettség ellen bármelyik hatósági állatorvos beoltja. 2. Semmiféle énekes és emberi hangot utánzó madárnak se szabad nyelvért felválni. Ez felesleges állatkinzás.

Kérdés: Fűzcesmet két esztendőn keresztül hernyó rongyolta, hogyan lehet a hernyók és bogarak ellen védekezni? (B. K., Kaba.) — **Felelet:** A fűztelep lombzatát levéldarászhernyók és bogárlárvák eszik. Védekezés: a lombzat bepermetezése 3 százalékos thanatonoldattal (100 liter vízbe 3 kg. thanaton, mely utóbbi a dohánynyagrudákban kapható) vagy Arzola-oldattal, mely a drogeriákban kapható „Arzola 44”-ből negyedkilogrammot és vízből 100 litert tartalmazzon. A permetezőszerekkel bevont levéltől elhullanak a nevezett élősködők.

Kérdés: 1. Hogyan lehet a répbogarat irtani? 2. Hol lehet leghorn-törzset kapni? (545. számú előfizető, Felvétel.) — **Felelet:** 1. Olvassa el a tanácsadóban Sz. Gy., Püspökszenterzsébet alatt adott válaszukat. 2. Lapunkra való hivatkozással forduljon Kunz Gusztávné tenyésztőhöz, Pestsashalom, vagy ifj. Farkas Tamás fajbarmiftenyésztő céghez, Kisujszállásra.

Kérdés: 1. Hogyan kell a heremagot kicsépelni? 2. Mi az a mésznitrogén, gyári készítmény-e, vagy pedig mézspor. (Hü előfizető.) — **Felelet:** A here cséplését sok esetben úgy eszközölik, hogy a cséplőgépben a dob és kosár változatlanul megmarad, csak a gép felső részére egy fejtődobot és kosarat szerelnek. Gépgyáraink azonban olyan gépeket is készítenek, melyek kizárólag lóherafejtésre és cséplésre szolgálnak. 2. A mésznitrogén nem közönséges mézspor, hanem fekete, rendkívül finom por, erős, maró hatással; vegyi művelet eredménye.

Kérdés: Máktermésemet évek óta féreg pusztítja, ami ellen nem tudok hatásosan védekezni, mit tegyek a féreg ellen? (B. Gy., Dabrony.) — **Felelet:** A mákféreg irtása céljából: a mák virágzása előtt a borsszemmagyságu szürke bogarakat a levelek hónaljából, később pedig a szirmok közül szedetni kell, mert ezek a bogarak furják meg a mákfejeket és berakják petéiket, melyekből a mákszemeket fogyasztó kukacok kelnek ki. Egyszerűbb a munka, ha csalogató vetéssel dolgozunk, azaz a mákföld szélén a mák rendes vetési ideje előtt 1—2 héttel néhány sor mákot vetünk, mely sorokra összesereglenek a környékből a mákbogarak, itt összeszedhetők s így, mire a rendes vetés kikel, akkorra elpusztítottuk a bogarakat.

Kérdés: 1. Egy katasztrális holdon makói vöröshagymát termeltem. Szeretném valamelyik budapesti nagykereskedőnek eladni, hová forduljak? 2. Igaz-e, hogy ősszel cirokszárat is vásárolnak majd és ha igen, akkor hol veszik meg a cirokszárat. 3. Egy kis holdon termesztett ciroknak mennyi a szakál- és maghozama? (L. P., Tótkomlós.) — **Felelet:** Nagyobb mennyiség értékesítése céljából egy nagyobb budapesti zöldségereskedővel lépjen érintkezésbe. (Nagyobb kereskedők: Dévai József, Budapest, Lónyay-u. 27., Mihályi József, Budapest, Erkel-u. 4., Szerencs József, Budapest Központi vásárcsarnok.) 2. Csak abban az esetben létesül egy gyár Makó vagy Szeged vidékén, ha szerződésileg kellő mennyiséget kötnék le 10 évre a gazdák. A szerződés minta a Községi Előjárásúgnál megtekinthető. 3. Egy kis holdon középterméssel 4—5 mm. szakál és 6—10 mm. csokmag remélhető.

Kérdés: 1. *Hat éves szemérem van, de mindaddig nem hozott termést. Mi lehet annak az oka?* 2. *Mivel lehet a négyhetes kis malacokból a teteket kitisztítani?* (Sz. Gy., Püspökszentersz-bet.) — **Felelet:** Az illető fakát jó lesz átojtani más fajtára; valószínűleg olyan fajtába tartoznak, mely az illető vidék talaját nem szereti. 2. A malacokat 3 héten át hetenkint be kell kenni olaj és petróleum egyenlő mennyiségű keverékével.

Kérdés: *Takarmány cukorrépátam hamuszínű elősdi tá-madta meg, milyen rovar az és hogyan lehet ellene védekezni?* (M. L., Békéscsaba.) — **Felelet:** A répát levetteti támadta meg és ezt irtani permethézssel lehet. A permethézsdát következő-képen készítsé: 100 liter vízbe tegyen egy fél kilogramm szap-pan és egy kilogramm dohánylugot. Dohánylug nagy dohányl-őrszében kapható, vásárlásához községi előjáráságtól kell en-gedélyt kérnie.

Kérdés: *A piacon vásárolt tojás héjja nem terjeszti-e a tyu-koknál előforduló fehér hasmenés betegség bacillussait?* 2. *Hol van Budapesten a baromfitenyésztők lapjának szerkesztősége és mi a lap előfizetési ára?* (B. K., Veszprém.) — **Felelet:** 1. A fehé-r hasmenéssel inficiált tyúk tojásának héja, azaz a tojáshéjat belül bélelő vékony hártya tényleg közvetítheti a betegséget. 2. A Baromfitenyésztők Lapjának szerkesztősége: Budapest, IX., Üllői-út 25. Előfizetési ára 10 pengő.

Kérdés: 1. *Milyen talajt kíván a len?* 2. *Kell-e a lent mű-trágyázni?* (H. Gy., Bősdárány.) — **Felelet:** 1. A len a jó erőben levő középkötött vályogtalajon legjobban diszlik. A tulköttöt és tulnedves talajokat nem szereti. 2. A rostra termelt len alá köz-vetlen istállótrágyát sohase szabad adni, mivel ez árt a rost mi-nőségének. A trágyát érett állapotban mindig az elővetemény alá adjuk. Műtrágyák közvetlen alája is adhatók, így 2 métermázsa szuperfoszfát és 80 kg. kálisó katasztrális holdanként.

Kérdés: 1. *Melyik árpa terem többet katasztrális holdanként, az őszi, vagy pedig a tavaszi árpa?* 2. *Melyik árpa után tanácsos búzát vetni?* 3. *Melyik árpának magasabb az ára és melyiknek nagyobb a tápértéke?* (F. J., Maroktabögdé.) — **Felelet:** 1. Az őszi árpa többet szokott teremni, mint a tavaszi. 2. Buzát egy-ik árpa után se termeljünk, hanem csak takarmány vagy kapus után. 3. Az őszi árpa ára mindig alacsonyabb, mert ezt sörárpa-nak sohase veszik meg. Körülbelül 10–20 százalékkal vehető ki-sebb értékűnek és tápértékűnek.

Kérdés: 1. *Érdemes-e gyöngytyukot tenyészteni?* 2. *Lovam nyári koszos s ha a legyek megcsipik, akkor felmarja magát, mit tegyek ez ellen?* 3. *Lehet-e olyan könyvet kapni, amely a bor kezeléséről szól?* 4. *Egy horod borom van, amely igen zavaros, mit tegyek vele, hogy megtisztuljon?* 5. *Hol kaphatok köteles szerszám árjegyzéket?* (12.870. számú előfizető.) — **Felelet:** A gyöngytyuktenyésztés kevésbé gazdaságos, mint a tyuké. Igaz ugyan, hogy a gyöngytyúk tojásai jobban előlának és vas-tag héjuk miatt szállítás közben nem oly könnyen törnek össze, azt is el kell ismerni, hogy jó kereső állat, husa is igen ízletes, de viszont: keveset (évente 30–70 darabot) tojik, szívesen „el-tojik”, nem kotlik, rikácsoló hangjával állandó izgalomban tartja az egész udvar állatait. 3. Borkezelésről szóló kftűnő könyv Petteňkoffer Sándor: A bor. Ára 8.20 pengő. Megrendel-hető kiadóhivatalkunkban. 4. bort deríteni kell. Az ajánlott könyvből a derítés módjáról bő ismertetést talál.

Kérdés: 1. *Hogyan lehet a rétről az ugnyvezett békarakát kitisztítani?* 2. *Ki lehet a súlydoló bajnok a budapesti leveleto mérésközén?* (Sz. J., Percekd.) **Felelet:** 1. A legujabb kísérletek szerint a békarakát oly módon irtják Németországban, hogy minden egyes töre egy kanál mézszénitrogént szórnak s ezt a rákövet-kező évben megismétlik. 2. Szelény György.

Sokat tojó – nehéz festű

kiváló szép sávozott Plymouth tyukok keltetőtojásal 30 fillérért kaphatók, napos csibék 1 pengőért előfizethetők. Törésmentes csomagolás. Magyarországon évfizetők óta bevált fajta.

Kapoun Zoltán baromfitelepe,
Szentendre, Rév-utca 1. szám.
Tenyészállatkiállításon kifizetve

Kérdés: *A házam adómentes és mégis kivették reám 9 P.80 f. hitközségi adót. Jogos-e ez? (Egy hű előfizető.)* — **Felelet:** Az adómentesség csak az állami adó alól való mentességét illeti, de nem menti fel a tulajdonost az egyéb közszolgáltatások, nevezetesen: községi adó, utadó és többek között hitközségi adó alól.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC.

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. föld-mivelésügyi minisztérium, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11., II. emelet 207.) közlése szerint a következő uradalmak és birtokosok keresnek munkást:

I. Csapatosokat:

Varga Lajos Rákospalota (Pest vm.), Köztemető-út 1. 14 férfi és 10 II. oszt. munkást 3 heti rozs- és árpacsépléshez, élelmezés nélkül, 5 százalékkért. — Dr. Schöffner Pál Göd (Irkamajor (Pest vm.) 15 I. o. és II. o. hónapost 4 hóra. — Alsóbogárdi gazdaság, Szilasbárház (Veszprém vm.) 10 I. o. és 10 II. o. hónapos munkást. — Dr. Strausz Vilmos Deszkasmajor, u. p. Bugyi (Pest vm.) 12 pár aratót. — Frech Ferenc Decs község (Tolna vm.) 2 etetőt, 10 egész részes I. o. és 6 félrészes II. o. munkást 4 heti csépléshez. Etetők élemezést is kapnak. Többiek együttesen 3.70 százalékk, élelmezés nélkül, Decs községbeliek nem lehetnek. — Fülöp Károly és Társai, Seregélyes, szőlőhegy (Fejér vm.) 12 marokszedő II. o. munkást 3–4 hétre, 100 kg. buza és 100 kg. rozs és élelmezésért. — Eörsi Balogh Brunó Felsőház, u. p. Sajtoskál (Sopron vm.) 16 summát, aratás és mindenféle gazdasági munkára július 1-től. — Polatsik Géza gazdasága, Bábonymegyer (Somogy vm.) 30 munkást I. és II. o. 1–2 hóra, július 1-től. — Kurja Gyula Fót, Kossuth Lajos-u. 38. (Pest vm.) 2 etető és 19 cséplőmunkást 4.5 százalékkért, élelmezés nélkül. — Szecskó Lajos Csajág (Veszprém vm.) 2 etetőt és 14 cséplőmunkást 4 százalékkért, élelmezés nélkül. — Bauer Miksa gazdasága Homokszentlőrinc (Pest vm.) 9 I. o. és 3 II. o. munkást 4 hóra, minden gazdasági munkára. — Bleuer Jenő gazdasága Polgárdi Kiscséri-pusztá, 10 I. o. munkást aratás-cséplésre. — Nosztányi-gazdaság, u. p. Újdombóvár, 30 pár részes aratót. — Dr. Sauerborn Károly Bácsborsád (Bács vm.) 30 pár aratót.

II. Egyeseket:

Hódos Vilmos, Aba (Fejér vm.) egy nős, család nélküli tehenész fejőst nov. 1-ig, havi 100 kg. buza és ellátás vagy havi 200 kg. buza, ellátás nélkül. — Letts Jenő ny. csendőrszázados, Pusztaszarkás, u. p. Tát (Esztergom vm.) egy mindenest 10, tehen mellé és minden gazdasági munkára, évi konvenció 8 métermázsa buza, 8 métermázsa rozs, 4 métermázsa árpa, 40. — pengő, 24 kg. szalonna, 24 kg. só, lakás, tüzelő. Földjáróság helyett 4 métermázsa burgonya és 4 métermázsa csöves tengeri. Jelentkezés személyesen vagy levélben. Felfogadás esetén utiköltség-megtérítés. — Petró Lajos műkertész Újpest, Apponyi Albert-u. 1. szám. Régi temető. Egy 30–35 éves vidéki kertészséggedő. — Báró Boeméburg Józsefné Rábaszécsény, u. p. Rábaszentmihály (Győr vm.), egy tehenes bojtárt, 12–15 évest, nyári hónapokra konvencióra. — Mező- és Szőlőgazdaság Rt., Kecel, Tüsköspusztá vagy Budapest, V., Arany János-u. 1. Erdély-iroda. Egy majoros gazdát október 1-re, ki a munkában részt vegyen és felnőt, munkaképes családtagokkal jön. — Vitkay Imre ny. alezredes, Balatonkajár, egy kert- és szőlőmunkást, gyermektelen, nős, 45–60 éves. róm. kath. vagy evangélikus mindenest, egy ló és egy tehen, baromfi és háztartási munkára, feleségével együtt, elfoglalva, egy évre 700 pengő, lakás élelmezés. Szeptember 1-re. — Möller György bér gazdasága, Vasad, u. p. Monor (Pest vm.), egy kocsi konvencióra és egy csőzt július 1-től november 1-ig. — Dr. Beck Lajos gazdasága, Kisvelence. (Fejér vm.), azonnala 3 hónapzados brest, iga mellé és gazdasági munkára. — Kajos Zsigmond, Vác (Jelenkezés Vörös Dezsőnél, Újpest, Tél-u. 144.), egy évi konvenció mindenest keres, ló és tehen mellé, szántás-vetés-kaszálás és minden gazdasági munkára. — Stempien Örnagy Budapest, Hungária-út 252 sz., egy kerti munkást heti 23 pengő, lakás, fűtés és világítással. — Fodor Zoltán, Tiszaujfalu, u. p. Alpár (Pest vm.), egy kovács-bognárt, traktorvezető soffört, egy kocsi, egy gulyást, egy juhászt, 2–3 munképes családtaggal, kik ott munkát kaphatnak. — Eperjessy Boldizsár, Poklyospusztá, u. p. Boesárlapujtő (Nógrád vm.), egy traktorkezelő gépészkovácsot. — Uradalmi Rt. Kisszállás (Bács vm.), egy kanász számadót. — Klein Mór földbirtokos, Cserhátsurány (Nógrád vm.), egy konvenció gépészkovácsot azonnala.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

Vóredény **III A** a fej díszé **L** **ii**
II **ii**
A **iőtermény** **kal** **iőkdisznó**

(Beküldte Makrai Simon Gadnáról.)

2. Szórejtvény.

lakoma
O **evőedény**

(Beküldte ifj. es. Nagy József Kaposzentbenedekről.)

3. Szórejtvény.

ii i
ii i **batyu**
(a = á)

(Beküldte ifj. Nyerges Mihály Csanádpalotáról.)

4. Pontrejtvény.

A . a . á . n . p . a . n . n . s . á . j . a
. i . á . o .

(Beküldte Vida Kálmán Pázmándujfából.)

5. Szórejtvény.

szalad **nem jobb** **L** **éjjeli világító eszköz**
(é = e)

(Beküldte Farkas Ferenc Somogygyajbajomról.)

6. Szórejtvény.

Gyűrű **Fly-tox** **elme**

(Beküldte Kiss Ferenc Derecskéről.)

7. Pontrejtvény.

M . l . ű . i . z . a . d . n . ű .
z . i . a . á . n .

(Beküldte Kovács Máté Kaposvárról.)

8. Számrejtvény.

Az országoton megy egy kis leány, akitől egy feléje közeledő ember megkérdi: Hány éves vagy húgám? A leány felel: „Én amennyi anyni, anyám kétszer anyni, apám háromszor anyni, összesen eggyel kevesebb, mint száz évesek vagyunk. Hány éves volt a leány?”

(Beküldte Németh Lajos Nagykiszántáról.)

9. Szórejtvény.

E m ERŐ BER

(Beküldte ifj. Jakab András Dudarról.)

10. Pontrejtvény.

K . r . n . e . g . l . á . m . t . i . k .
n . a . i . ó

(Beküldte Lukács Viktor Sávolyból.)

11. Szórejtvény.

A Ádám sa sa sa sa sa sa A Éva

(Beküldte Márty József Orosztonyól.)

12. Pontrejtvény.

S . é . v . r . s . o . o . s . á .

(Beküldte Soós Pál Rábakecéről.)

13. Pótlórejtvény.

— ab — ej — rnyó — er — ongy
 — lt — árny — epül — gér — lek

(Beküldte ifj. Fergelt József Dencsházáról.)

14. Szórejtvény.

Roifermere lord 80 év

(Beküldte Feldmann Gyula Esztósról.)

15. Szórejtvény.

A **nefelejts** **apró** **e** **a hazám**
(r = l)

(Beküldte Hajós Teréz Ujfahértóról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 31-ik számban közöljük.

A 25-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése: 1. Szórejtvény: Szerelmesek. 2. Szórejtvény: Három a tánc. 3. Szórejtvény: Huszonegy, huszonkettő, huszonhárom, magyar baka a legelső a világon. 4. Szórejtvény: A történelem sokra megtanít. 5. Betűrejtvény: Jobb jövőnkért mindent. 6. Szórejtvény: Vén fészaj. 7. Pontrejtvény: Isten áld meg a magyart jó kedvvel, bőséggel. 8. Szórejtvény: Vaktában. 9. Szórejtvény: Tata-tóváros. 10. Szórejtvény: Tengerészeti iskola. 11. Törpe. 12. Pontrejtvény: Ritka buza, ritka árpa, ritka rozs. 13. Szórejtvény: Kántortanító. 14. Szórejtvény: Drótostót. 15. Szórejtvény: Miskolc. 16. Szórejtvény: Makó. 17. Szórejtvény: Vén leányok.

Helyesen megfejtették: Illés József, Karli Etuska, Kazareczky Gyula, Mucsi József, Bukovszky István, Dely Pál, Petrán István, Varga Böszö, Szabó Mariska, Ablonczy Dániel, Lipták László, Dombi Lajos, Dombi Sándor, ifj. Nyaka Gyula, Kovács István, Kaszás István, Kaszás Imre, Kiss Katalin, ifj. Bordás Antal, Boda József, Ökrös Imruska, Császár Ferencné, Pleskovits Teruska, Gere Ferencné, Szij László, Hajdu József, Tóts József, Szabényi Gizike, Kovács János, Vince János, Kovács István, Páli Dezső, Hatos Gyula, Clementis Zoltán, Hász Antalné, Rádl István, László Lajos, Böhm György, ifj. Kern János, Szabó György, Péter Teruska, Nagy Lajos, Szabóné, ifj. Nyerges Mihály, Szily Mariska, Kovács Imre, Gálfi Antal, Tárkonyi István, Dombi József, Horváth István, ifj. Pásztor Sándor, Farkas Ferenc, Nagy M. János, Kerkápoly Erzsébet.

Jutalomkönyvet nyertek: Várkonyi István (Csabánka), Kerkápoly Erzsébet (Dömsöd), Boa József (Lendvaujfalu), Szabényi Gizike (Makó) és Farkas Teruska (Nagybajom).

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő heti számunkban közöljük.

A HOLT KÉZ.

BÜNYGI REGÉNY. — IRTA: THOMAS WALSH.

(22. közlemény.)

XVII. FEJEZET.

Mary Burton nyomoz.

A Burton villa bánatos urnője — Mary — sápadt arccal üldögélt a park árnyas fái alatt. Az események lélekzetelállító izgalmi kiültek arcára, révedező tekintete fáradtan simogatta az élénkzöld bokrokat s az egyik kezével önfeledten tépdeste az egyik lehajló orgonafa leveleit.

Enyhe szél lebbent át a kerten, amely végigsimogatta a susogó leveleket, melán zizegtek a fák s a felhők mögül kivillanó napsugár aranysárgára festette a kavicsos utat.

Mary eltűnődve hajtotta kezeibe fejét. Watson váratlan eltűnését sehogy sem tudta megmagyarázni. Amilyen érthetetlen volt előtte csodálatos megmenekülése a robbanás elől, éppen olyan érthetetlen volt ez a meglepő eltűnés, ami újból a legsötétebb bizonytalanságot hintette az eseményekre.

Arról, hogy a találmányt valaha is visszaszerezették, már letett Mary. Most már csak Billért remegett, aki-ről azt se tudta él-e, hal-e e pillanatban. Érezte a titokzatos ellenfél hatalmát, amely kénye-kedve szerint uralkodott felettük és napról-napra jobban érezte az események szörnű következetességét.

— Nem... nem lehet harcolni ellenük, — gondolta magában. — Most Bill a soros... Talán már nem is él. Mit ér a világ legsodásabb találmánya is, ha ennyi embernek kell meghalni miatta. Csak most az egyszer kerüljön még vissza Bill...

A villa felől léptek hallatszottak, az inas jött és hozta a postát.

Mary szórakozottan nyult a levélsomag után, közömbös arccal futott végig néhány levélen és szeme egyszerűen megakadt egy szennyes és furcsa alakú borítékon. Bill írása...

Mary halásápadtan tépte fel a borítékot és jóformán pár pillanat alatt felitta a levél szavait. Tényleg Bill levele volt.

— Kedves Mary, nem tudom eljut-e magához ez a levél. Egy villában vagytok, hol? merre? nem tudom. Pár órával ezelőtt egy másik teremben voltam és ott az ablakból kitekintve, láttam a börtönöm környékét. Köröskörül olaj- és gesztenyefák környékezik a házat és sötét-kék vaskerítés. Szemben van egy világossárga régi ház, a homlokzatán egy tábla, „Ropn“ csokoládé reklám. Körös-

körül csupa villa és erős olajfavirágillat, ami az ablakon keresztül is érzik. Közel lehet a kikötő, mert hallom a dokkok zörjését, s a hajók közeli dübörgését.

Édes Mary, ez tudom, hogy kevés, de hátha a nyomára jönnek a háznak. Még valamit. A villa magas, igen magas, sokkal magasabb, mint a többi villa itt a környéken.

Ez a levelem nem tudom eljut-e magához. Az öröm, egy siketnéma ember, — legalább is úgy tesz, mintha az volna — valami letört gavallér féle, odaadtam neki ami érték tárgyam nálam volt, — hogy dobja postára. Talán megteszi, hogy eljuttatja Magához. Isten vele Mary és próbálja megkeresni a maga Billjét...

Mary, mintha villamosítás érte volna, úgy pattant fel ültéből. Öléből szanaszét szóródott a többi levél, de ő észre sem vette, hanem lélekszakadva kezdett futni befelé a villába. Egyenesen a hallba rohant...

— Mr. Hahn... — kiáltozta — jöjjön csak, Mr. Watson irt.

Szavaira azonban senki nem válaszolt. A hall üres volt és csak pár pillanat múlva lépett be az egyik ajtón egy detektív:

— A főfelügyelő ur elment és csak egy óra múlva jön vissza. Parancsol valamit a Miss?

Mary karja lehangyolott.

— Nem... Köszönöm semmit. Csak szerettem volna beszélni a főfelügyelő urral. Majd megvárom míg hazajön.

A detektív udvariasan meghajtotta magát:

— Ahogy parancsolja a Miss.

A leány lassu léptekkel elhagyta a hallt és elindult a szobája felé. Ott leült kis mahagóni íróasztalához és szótlanul maga elé meredt. Kopogás riasztotta fel, — az az előbbi detektív lépett be az ajtón.

— A főfelügyelő ur üzent, ma csak későn fog visszajönni, mert valami váratlan dolog jött közbe.

— Személyesen telefonált? Ott van még a telefonnál? — robbant ki a kérdés a leányból.

— Nem személyesen; az egyik emberével üzentetett, én evvel az emberrel beszéltem.

A leány kezei révetégen babráltak az íróasztalt díszítő faragványokon. Félig megsemmisülve bámult maga elé és észre sem vette, amikor a detektív elhagyta a szobát.

Multak a percek s a lány moccanás nélkül nézett a szoba kék kárpitjára, ahova szeszélyes vonalakban futottak a színek.

Egyszer csak felpattant ültéből, kinyitotta az egyik szekrényt és oltózkodni kezdett. Becsengette a szobalányt, néhány utasítást adott neki s azután eltávozott.

Agyában egymást érték a gondolatok:

Közel a dokkokhoz... olajfaillat... villák. Ez csak a Hudson square környékén lehet. Jaj, milyen nagy ez a Newyork...

Az autó villámgyorsan siklott keresztül az utcákon s egy negyedóra múlva, amint ritkulni kezdtek a felhők, a Hudson környékén kiszált a Rocsiból.

Gyalog vágott neki az elegáns villanegyednek és gyorsan rötta az utcákat. Csökönnyösen ismételte magában: — Olajfák... csokoládé reklám — a legmagasabb villa.

Hosszu órák teltek el így eredménytelenül. Mary csüggedten állt meg egy utcakereszteződésnél és szeme egy telefon automatára tévedt. Hirtelen átvillant az agyán:

— Hátha már megjött Hahn...

(Folytatjuk.)

MAGYAR EMBER
magyar cégtől vásárol

minden hangszert,

melyet a legfinomabb minőségben
és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepe szállít.

Bpest, VI. 29. Király-u. 58

Kérje most megjelent új
árjegyzékeket.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Július 14-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Szőreg. — Állatvásár: Ráckeve. — Kirakodóvásár: Hódmezővásárhely.

Július 15-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Heves, Kecel, Moson, Nyírbakta, Paks, Rakaca, Vámosmikola, Nagyatád (sertésvásár bizonytalan). — Állatvásár: Hatvan, Szécsény, Székesfehérvár. — Kirakodóvásár: Ózd.

Július 16-án, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Jánoshida, Szentgál. — Sertés- és kirakodóvásár: Borsodnádasd. — Kirakodóvásár: Hatvan, Szécsény.

Július 17-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Hajdúnánás, Véménd. — Sertés- és kirakodóvásár: Abatújszántó, Rudabánya.

Július 18-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Balatonendrőd, Marcaltó, Pátka.

Július 19-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Szentcs. — Állatvásár: Veszprém. — Marha- és sertésvásár: Gyula. — Ló- és kirakodóvásár: Csenget.

Július 20-án, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Bőhönye, Hosszúhetény, Szalkszentmárton. — Lóvásár: Gyula. — Kirakodóvásár: Szentcs.

TRÉFÁK

Gyerekszaj.

A gyerek: Anyuka, Ilonka nem jó dada?

Anyja: Miért, kis fiam?

A gyerek: Mert jobban szereti a bácsikat, mint a gyerekeket.

(Beküldte Ádám Sándor Sajómercséről.)

A rang.

Náthán: Hát maga akarja elvenni a leányomat? Micsoda maga?

Móric: Én, kérem, nyulbőr- és rongykereskedő vagyok.

Náthán: Az én nekem kevés. Az én leányom magasabb körből választja a férjét. Legalább is marhakereskedő lesz a jövődöbelje.

(Beküldte Makrai Simon Gadnáról.)

Az ökör.

A mama elviszi a kis Lajoskát a marhakiállításra. Megállnak egy jól kifejtett ökör előtt.

— Ugye, mama, a papa is ilyen volt valamikor?

— Micsoda tiszteletlenség ez Lajoska, hogy mersz a papáról így beszélni?

— Mert tegnap hallottam, mikor a papa azt mondta a szomszéd leányának: „Hej micsoda ökör voltam én, mikor ezt a csunya feleségemet elvettem.”

(Beküldte kozármisényi.)

Gyi!

Az országoton rémségesen száguld az autó, de hirtelen nekiszalad az utszéli fának s az uri pereputty kirepül az autóból a puha gyepré. Nem történt nagyobb baj, hát föltápaszkodnak. Hanem a géppel baj van. Nem szuperál. Nosza, keresik a hibát rajta. Odamegy a szántóvetőt és megvizsgálja az urit. Népet. — Nincs ott semmi baj! Csak tessék a fülébe sugni, hogy: gyi!

(Beküldte Weszely Mihály, Kelecsénypusztáról.)

Oh, az a házasság!

Kohné: Mondd csak Samu, ha a halál most hirtelen elszóltana engem az ének sorából, követné-e engem a sirba, vagy újra megnősülnél?

Kohn: Oh, inkább százszor a halált választanám!

(Beküldte Kamu Péter Szaporcáról.)

A deresnél.

Hajdu: Feküdj le cigány.

Cigány: Köszönöm szépen, nem vagyok álmos.

(Beküldte Vida Kálmán Pázmándfaluról.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Sz. Gy., Püspökszenterszöbet. Rejtvényei között néhány jó akadt, ezekre sor kerül. Szíves türelmét kérjük. — Cs. F.-né, Ivánca. Tréfáit megkaptuk, ahogy helyünk lesz készséggel közlünk belőlük. — M. L., Jákó. Nagyon örülünk, hogy ilyen sok rejtvényt küld be egyszerre, mert legalább válogathatunk közöttük. Egy, kettőt közlünk. Tréfái közül is egyik, másik megjelenik. — Sz. B., Királytelep. Az Operencia már közismert. A második nem üti meg a mértéket, de az elsőt, ahogy helyünk lesz közöljük. A tréfát némi változtatással közöljük. Verseire is sor kerül, azonban türelmét kérjük.

VÁSÁR ÉS PIAC

Gabonátözsde.

Készárupiac.

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valóságos forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Buza, úszavideki 77 kg-os 23.05—23.20, 78 kg-os 23.25—23.40, 79 kg-os 23.45—23.70, 80 kg-os 23.65—23.90, felsőtiszai 77 kg-os 22.65—22.80, 78 kg-os 22.85—23.00, 79 kg-os 23.05—23.20, 80 kg-os 23.15—23.40, fehérmegyei, bácskai, dunántúli 77 kg-os 21.90—22.15, 78 kg-os 22.10—22.35, 79 kg-os 22.30—22.55, 80 kg-os 22.50—22.70, pestvidéki 77 kg-os 21.90—22.15, 78 kg-os 22.10—22.35, 79 kg-os 22.30—22.55, 80 kg-os 22.50—22.70.

Rozs, pestvidéki 17.50—18.00, más 17.50—1.800. Árpa elsőrendű 19.50—20.00, közép 18.50—19.00, Zab, elsőrendű 18.50—18.75, zab közép 17.90—18.15. Tengeri, tiszta, 24.00—24.50, egyéb 23.15—23.40. Repece 43.00—44.50. Korpa 12.75—13.00 pengő métermázsánként.

Határidőpiac.

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például májusban októberi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak októberben kell leszállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza októberre 23.62—23.63; márciusra 25.76—25.77. Rozs októberre 18.83—18.85; márciusra 20.70—20.71. Tengeri májusra 18.30—18.31; júliusra 22.92—22.94 pengő métermázsánként.

Az új buza és új rozs ára.

A gabonátözsde határidőpiaca az új búzát és rozst októberi buza és rozs nével jelzi. 1919. évi július 8-án az új búzát 23.62—23.63 pengőt, új rozst 18.83—18.85 pengőt jegyeztek métermázsánként.

Magpiac. (Mauthner Ödön Magtermelő és Magkereskedelmi Rt. heti jelentése.) A tavaszi vetőmagüzlet pang, már csak tartalékpangban van élénkibb üzlet, míg muharanyag, köles, pohánka és csibehar iránt egyre gyerebb a kereslet. Az új termésből már megjelen a bi-borherre. Az első minták igen szép sárgaszínűek, de van közöttük esőverte, azott szemekkel tarkított is, ami az elmult hét tartós esővének következménye. A külföld kereslete esendesebb, mint az elmult hetekben, az esős hírek miatt csak minta szerinti vételeket akarnak eszközölni és egyelőre tartózkodnak. A bevásárlási ár szép világgosszínű, 97 százalék tisztaságú áruért száz kilónként 75—80 pengő között változik. AMagyar Magkereskedők Országos Egyesületének hivatalos jegyzése száz kilogrammonként Budapesten: Lóhere 140—150, lucerna 120—140, fehér here 160—170, baltacim 40—50, fehér, csilagfürt 24—25, express-borsó 35—40, tavaszi búkköny 40—44, vegyes napraforgó 29—30, fehér mustármag 50—55 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadar 45—52, duplanúllás, finom tészta 38—42, nullás 38—42, kettős főzőliszt 37—40, négyes kenyérliszt 36—38, hatos 32—34 fillér kilogrammonként.

Abraaktakarmányiac. Árpakorpa 15.50, buzakonkoly 14, buzakorpa 13.75, buzatakarmányliszt 16, konkolydara 15.50, köleshéj daráló 10, lenmagpogácsa 25, napraforgópogácsa 22, repecpogácsa 20, répaszelet, szárított 12.50, rozskonkoly 14.50, rozskorpa 14, szójapogácsaliszt (kis tételben) 33, tökmagpogácsa 25 pengő métermázsánként.

Burgonya. Árak nagybani vételnél métermázsánként következők: új burgonya 10—11 pengő; régi burgonya nincs.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű, 6 9—10, réti széna elsőrendű új 9—11, réti széna, másodrendű, új 7—8.50, réti széna, harmadrendű, csomagolásra 5—6.50, lucernaszéna 11—14, lóhereszéna és szénakeverék 10, bükköny és árpakeverék 6.50—10, alomszalma, elsőrendű 4.60—5.50, alomszalma, másodrendű 4.50 pengő métermázsánként.

Szurómarhavásár. Élő borjú, belföldi szopós, elsőrendű 1.24—1.50, kivételesen 1.60, másodrendű 1.08—1.20 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Vágómarhavásár. Bika, magyar, másodrendű 92—1.04, bika, tarka, elsőrendű 1.12—1.18, kivételesen 1.22, másodrendű 1.02—1.10, harmadrendű, 90—1, ökör, magyar elsőrendű 1.10—1.16, másodrendű 82—1.05, magyar, másodrendű 60—80, ökör, tarka, elsőrendű 1.04—1.20, kivételesen 1.30, másodrendű 90—1.02, harmadrendű 54—78, tehén, magyar, elsőrendű 1.08, másodrendű 80—1.02, tehén, tarka, elsőrendű 1.02—1.12, kivételesen 1.16, másodrendű 72—1, harmadrendű 48—70, növendék (éves) 80—1.05, kicsitleni való 36—48 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Tenyészmarhák és járműökörök. Elsődrendű belföldi járműökör (tarka) 1—1.04, elsőrendű belföldi járműökör (fehér) 98—1.02, 1½—2 éves ösök 98—1.02, 1½—2 éves tinók 98—1.02, fiatal friss fejős tehén 1.40—1.50 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Lóvásár. Jobb minőségű lovak: csikó 20—100, igaz kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 210—700, igaz kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 220—550, szárnál 55, öszvér 50, alárendelt minőségű lovak 30—230, vágólovak 24—210 pengő darabonként.

Sertésvásár. Könnyűsúlyos 150—170, közepes 172—180, nehézsertés 172—180 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Gyapjú. Homokos gyengébb gyapjú 1.60—1.80, középminőségű fésűs, vagy szövetyapjú 1.80—2, nagy uradalmi prima fésűs gyapjú 2.10—2.20 pengő kilogrammonként.

Husvásár. *Marhahus, a nyílt piacokon:* Vesepecsenye, tisztított 440—720, rostélyos vastagbűszin, felsál, fehérpecsenye, gömbölyű felsál 240—340, fartó, hátszin, csontos oldalas, tarja, szegye 180—340, gulyásnak való 120—200 fillér kilogrammonként. — *Borjúhús.* Felszeletelt comb 400—520, sütnivaló 220—400, pörköltnek való 180—280 fillér kilogrammonként. — *Juh- és bárányhús.* Juhcomb 220—260, gerince, lapocka 160—220, pörköltnek való 120—200. — *Sertésbűszin.* Priss karaj 340—440, friss comb, tarja, lapocka 280—320, friss oldalas 220—280, kocsonyának való 60—120, vese velővel 220—300, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 260—440, olvasztni való szalonna 210—240, sózott kenyerszalonna 240—280, füstölt 240—280, hajt 240—270, zsíros tepertő 200—280, helybeli sertészsír 228—260 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyuk 300—500, csirke 150—350, ruca 300—450, pulyka 600—800 fillér darabonként. — *Leölt állatok:* Tyuk 250—350, csirke 500—600, hizott raba 280—400, lud, hizott 300—380, pulyka, hizott 180—300, ludmáj 500—1200, ludzsír és hajt 360—500, ludaprólék 160—260 fillér kilogrammonként. — *Tojás:* Friss teatojás 12—14, főzőtojás 10—12 fillér darabonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harsca 500—600, poty 240—360, kárász 160—200, compó 200—240, keszeg 100—200 fillér kilogrammonként. — *Rák:* Folyami rák 10—100 fillér darabonként.

Tej- és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 37—40, lefőzött 16—18, joghurt 100—170, tejszín 360, tejföl 160—200, centrifugált teavaj, tömbben 560—620, 10 dkg-os csomagolásban 600—740, főzővaj 440—500, szedett vidéki vaj 440—500, juhvaj 460—500, tehénúró 100—140, sovány tehénúró 70—100, juhtúró 300—360, keverttúró 240—320, juhsajt 280—320, hazai ementáli sajt 620—700, hazai grájai sajt 340—400 fillér kilogrammonként.

Száraz fűzlek és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 100—140, hántolt egész borsó 80—140, feles 80—120, fehér aprószemű bab 90—140, nagyszemű 110—148, szines 80—120, finom árpakása 80—120, durva 7080, tojásos tarhonya 120—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 20—30, sárgarépa, udjóság, csomója 2—20, petrezselyem, udjóság, kilogrammja 20—40, petrezselyem, udjóság, zöldjével csomója 2—20, zeller, udjóság, zöldjével darabja 2—10, kalarábé, zöldjével darabja 2—6, karfiól kilogrammja 60—120, kevert zöldség 20—40, vöröshagyma zöldjével csomója 2—4, kilogrammja 20—26, új zöld fokhagyma csomója 4—10, cékla 24—50, hazai fejeskoposza 50—70, savanyított káposzta 50—68, keltkáposzta 20—60, burgonya, udjóság, hazai 16—36, rózsaburgonya 20—30, közönséges 12—16, kifli 30—44, Ella 16—24, tömör csiperkegomba 200—400, ehetsz tinóra gomba 180—350, mezei csiperkegomba 160—240, székfűgomba 160—360, éti várgonya gomba 300—360, hónapos reték csomója 4—8, jánosnapj reték csomója 6—20, savanyítani való ugorka 36—70, salátának való 30—60, ceetes ugorka 150—200, kovászos 130—160, vizes 100—140, apró hegyes zöldpaprika darabja 4—10, tölteni való 14—28, savanyított zöldpaprika kilogrammja 120—200, főzött tök 6—16, gyalult 18—36, paradicsom, udjóság 500—600, zöld vajbaj 36—70, hüvelyes zöldborsó 16—40, kifejtett 40—90, spárga kilogrammja 30—180, sóska 30—60, tisztított paraj 35—70, gyökeres 30—40, főzött paradicsom literje 90—140 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: körte 80—700, hazai aszaltszilva 60—120, szilva 120—160, gyümölcsíz 160—320, meggy, nagyszemű 120—160, aprószemű 60—100, cseresznye, fekete, ropogós 100—160, lágy 50—120, piros, ropogós 80—160, piros, lágy 40—100, sárga, ropogós 80—90, lágy 40—60, málna 240—400, erdei szamóca 160—360, kerti nemesített eper 80—240, ananászper 220—300, ribizli 60—120, kösméte 50—80, nagy papírhéjú dió 140—160, keményhéjú 80—150, dió dió 100—200, dióhéj 460—560, héjazott mogyoró 340—440, héjazott mandula 500—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háízszappan. A nyílt piacokon: Édes nemespaprika 700—800, felédés, gulyás 580—680, rózsapaprika 460—520, erdő 300—400, kereskedelmi 200—280, kék mák 150—180, közönséges 120—140, pergetett méz 240—280, házi színezappan 140—160, közönséges háízszappan 100—140 fillér kilogrammonként.

Fajoc. Csak tűzfában van némi forgalom. Belföldi száraz hasábfa 220—250, importfa, erdőlyi 240—265 pengő, felvidéki 1300—1750 eK, jugszláv áru 2200—2800 dinár vagononként magyar határállomástól.

Szesz és szeszszitalok. Az országos Szeszértékesítő R.-T. végrehajtóbizottsága e héten tartott ülésében a szeszáraknak változatlan jogszabott határozta el. A forgalom az egész vonalon egy a nagyban, mint detallizáltnak kielégítő volt. *Gyümölcs-pálinkafélékben* a kínálat főleg törökben volt élénkebb és 4—4.10 pengőért kelt el, seprőpálinka 4—4.10, szilviorium (nyári áru) 5—5.20, kékáru 6—6.20, borpárlat 4.80—5 pengő. Az árak ab termelő állomás, 10,000 literfokonként + 2 százalék forgalmi adó értendő.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára 1929 július 14 8-án. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* Angol font 27.75 (27.90), dollár 7.70 (5.72); hollandi forint 2.29 (2.30); német márká 1.35 (1.37); svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — *Egy pengőnél kevesebbe kerül:* csehkorona 16.92 (17.02); szerb dinár 9.99 (10.07); francia frank 22.45 (22.75); román lei 3.31 (3.47); olasz lira 29.95 (30.25); spanyol peseta 82.50 (83.20); osztrák schilling 80.50 (80.90) fillér.

Arany- és ezüstpénzek: huszkoronás arany 23 (23.05); ezüst egy koronás 0.34 (0.38); forintos 1 (1.03); ötkoronás 1.90 (1.95) pengő darabonként. Szinarany kilogrammja 3816 (3820); színezüst 99.50 (100.5) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Patkány-, egérirtó „Ratinol“

sváb, ruszní-, csó-lány-hangya stb. irtószerek,

biztos hatású irtószerek, gyökereken irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Napi árban utánvétel szállítja.

RATINOL LABORATORIUM,
Budapest, VII., Murányi-utca 36. szám.

SZAKORVOSI RENDELŐ

VII. Rákóczi-ut 32. l. em. 1.
(Rókussal szemben).
Rendelés egész nap.

vér- és nemibetegek részére.
Ezüstsalvarsan-oltás.

Ékék, ekealkatrészek, boronák, kapálóékek, fűkaszalók

marokrakó és kéveköti aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcseplőkészletek, szecskavágók, répvágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági géposztályánál
szerezhető be legjutányosabban.

Szerezte-e már egy új előfizető a „Vasárnap“-nak?

Gyűjtünk új híveket és előfizetőket a „Vasárnap“ részére.

RUHÁZATI SZÜKSÉGLETÉT

legelőnyösebben a

„HANGYA“

vidéki szövetekezete ben szerezheti be

★

Tartalékpenz legelőnyösebben mint áruelőleg v. folyószámla-betét a **HANGYA** központnál gyűmölcsözölhető!